

Pedagógiai Program 2025/2026

Süni Óvoda

2314 Halásztelek, Malonyai u. 46.

<p>Intézmény OM – azonosító: 201382</p>	<p>Készítette: Horváth Franciska igazgató</p>
<p>Legitimációs eljárás - Az érvényességet igazoló aláírások:</p>	
<p>6/2025/09.01. (01) határozatszámom elfogadta: Nevelőtestület nevében Alkalmazottak nevében</p>	<p>Véleménynyilvánítók: Óvodai szülői szervezet nevében</p>
<p>8/2025/09.01. határozatszámom elfogadta: Fenntartó, működtető nevében Süni Magánóvoda Nonprofit Kft. 2314 Halásztelek, Malonyai u. 46. Cg.: 13-09-133016 adószám: 14977336-1-13</p>	
<p>Hatályos: 2025. év 09. hó 01. napjától</p>	
<p>A dokumentum jellege: Nyilvános Érvényes: visszavonásig</p>	

Tartalomjegyzék	
Az óvoda neve: Sűni Óvoda	4
<u>1.1 Az óvoda társadalmi környezete</u>	4
<u>1.2 Személyi és tárgyi feltételek</u>	4
<u>1.3 Óvodaképünk és gyermekképünk</u>	5
<u>2.1 Az intézmény nevelés alapelvei</u>	5
<u>4.1 Egészséges életmódra nevelés</u>	8
<u>4.2 Szocializáció az érzelmi biztonság segítségével</u>	10
<u>4.3 Égvéni felcsztés</u>	11
<u>4.4 Játéktevékenységek</u>	11
<u>4.5 Munkajellegű tevékenységek</u>	12
<u>4.6 Tanulás</u>	12
<u>4.8 A tevékenységeket segítő eszközök</u>	13
<u>5.1 Anyanyelvi nevelés</u>	16
<u>5.2 Matematikai tartalmak közvetítése</u>	16
<u>5.3 Természet – társadalom – ember. A környezet megismerése és védelme</u>	17
<u>5.4 Művészeti tevékenységek</u>	18
5.4.1 Mese, vers, dramatizálás, bábozás	18
5.4.2 Rajzolás, mintázás, kézimunka	19
5.4.3 Űnek – zene, énekes játék	20
<u>5.5 Testnevelés – mozgás</u>	20
<i>Torna jellegű gyakorlatok:</i>	21
<i>Labdagyakorlatok</i>	21
<i>Játékok</i>	22
<u>14.1 Az óvodába lépés feltételei</u>	30
<u>14.2 Az iskolai alkalmasság</u>	30
<u>14.3 A beiskolázás eljárásának folyamata</u>	30
<u>16.1 Hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek</u>	32
<u>16.2 Különleges bánásmódot igénylő gyermekek</u>	33
16.2.1 A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulás és magatartászavarral küzdő gyermekek nevelése óvodánkban	33
16.2.2 A kiemelten tehetséges gyermekek	40
<u>18.2 Napirend</u>	42
<u>18.3 Az óvodai nevelőmunka tervezésekor figyelembe vett kötelező tervek:</u>	43

<u>18.4 Foglalkozások és maximális időtartamuk hetenként</u>	43
<u>20.1 Óvodánk írásos dokumentumai</u>	45
<u>20.2 A pedagógiai munka ellenőrzése, értékelés</u>	45
<u>20.3 Az óvodai csoportok és a gyerekek fejlődésének ellenőrzése és értékelése</u>	45

1. AZ INTÉZMÉNY ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI

A Süni Óvoda 3-7 éves gyermekeket foglalkoztató nevelési intézmény, a családi nevelés kiegészítője, amelynek alapfunkciója: személyiségfejlesztő, szocializációs és nevelő tevékenység biztosítása, az óvodás gyermek testi-lelki szükségleteinek kielégítése.

Az óvoda neve: Süni Óvoda

Székhelye: 2314 Halásztelek, Malonyai u. 46.

Az óvoda alapítója és fenntartója: Bedőné Farkas Gabriella

Az óvoda alapító okiratát Bedőné Farkas Gabriella, mint az intézmény alapítója és fenntartója állította ki.

1.1 Az óvoda társadalmi környezete

Halásztelek az utóbbi 10 évben dinamikusan fejlődik. A folyamatosan parcellázásra került telkekre új építésű lakóparkok, társasházak épülnek. Ezekbe általában fiatalok, kisgyermekes szülők költöznek, a szociális támogatások igénybevétele mellett legalább két gyermeket nevelnek vagy terveztek. Ennek eredményeképpen a településen a lakosság létszáma ugrásszerűen megnőtt.

Ezért a településen további óvodai férőhelyekre van szükség, amit a Süni Magánóvoda részben pótolhat Halászteleken.

1.2 Személyi és tárgyi feltételek

Az óvodai nevelés kulcsszereplője az óvodapedagógus.

A felekezeti, illetve egyházi óvodák munkatársai számára meghatározó a felkészítési szint, a nevelési- és a műveltségtartalom biztosítása.

A hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit is nevelő óvodában dolgozóknak feladatuk lehetőséget teremteni ahhoz, hogy a gyermekek megismerhessék egymás kultúráját, anyanyelvét.

A gyermekek óvodai életének színterei legyenek otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt.

Az óvoda 2 gyermekcsoportjában az óvoda teljes nyitvatartási idejében 4 szakképzett óvodapedagógus, ennek hiányában pedagógiai asszisztens és 2 képesítéssel rendelkező dajka alkalmazásával valósítja meg a nevelési programban kitűzött céljait.

Az óvodapedagógusok és a pedagógiai asszisztensek saját pedagógiai gyakorlatukat folyamatosan elemzik és fejlesztik.

Az épületben 2 csoportszoba várja a gyerekeket, melyek egyenként 50 m² alapterületűek. A csoportszobák világosak, az óvodás korú gyermekeknek megfelelő méretű és mennyiségű, balesetvédelmi szempontból megfelelő bútorokkal és játékszerekkel, fejlesztő eszközökkel vannak felszerelve.

A mosdó helyiségben 5 gyermekméretű mosdó és WC szolgálja a gyerekek szükségleteit. Egy öltözőhelyiség és egy melegítő konyha segíti a gyerekek egész napos ellátását.

A játszóudvar mérete jó lehetőséget kínál a gyerekek mozgásigényének kielégítésére. Területe és felszerelése folyamatos fejlesztés alatt áll, ahol kiemelten törekszünk a balesetvédelmi és egészségügyi szabályok érvényesülésére.

Az épület alsó szintjén jól felszerelt, biztonságos tornaterem áll a gyerekek rendelkezésére.

A gyermekek étkeztetése a helyi Tlunyadi Mátyás Általános Iskola (2314. Halásztelek Somogyi Béla u. 50-52.) konyha segítségével történik. A meleg étel az iskola főzőkonyhájában készül, az étel szállításáról az Iskola gondoskodik. Az épületben a HACCP rendszer előírásainak megfelelő melegítő konyha üzemel, ahol az előre beszerezett és elkészített ételek tálalása történik.

Bevezető

1. Az Óvodai nevelés országos alapprogramja (a továbbiakban: Alapprogram) a hazai óvodai neveléstörténet hagyományaira, értékeire, nemzeti sajátosságaira, a pedagógiai és pszichológiai kutatások eredményeire, a nevelésügy nemzetközileg elismert gyakorlatára építve – Magyarország Alaptörvényének értékeit és a Magyarország által aláírt nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeket figyelembe véve – meghatározza a magyarországi óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit.

Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásánál abból kell kiindulni, hogy

a) a gyermeket – mint fejlődő személyiséget – szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg,

b) a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, és ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be,

c) az óvodai nevelésnek a gyermek egyéni személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia – az emberi jogok és a gyermekeket megillető jogok tiszteletben tartásával – oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben, és

d) az óvodás gyermek tapasztalatait, érzelmeit, vágyait tevékenységein keresztül fejezi ki, ezért a gyermeki tevékenységnek a teljes nevelési időben érvényesülnie kell.

Az Alapprogram szerint az óvodai nevelésben megjelenhetnek a különböző – köztük az innovatív – pedagógiai törekvések.

Az óvoda elkészíti pedagógiai programját, amelynek meg kell felelnie az Alapprogramban foglaltaknak. Az Alapprogram és az azzal összhangban lévő óvodai pedagógiai programok egymásra épülő, szakmailag összehangolt rendszere a biztosíték arra, hogy az egyes intézmények szakmai önállósága, arculata és pedagógiai sokszínűsége mellett érvényesüljenek azok az általános szakmai igények, amelyeket az óvodai neveléssel szemben a társadalom a gyermek harmonikus fejlődése érdekében megfogalmaz.

2. Az óvodai pedagógiai program elkészítésekor az Alapprogram mellett figyelembe kell venni

a) a Nemzetiségi óvodai nevelésnek irányelveit is, ha az óvoda nemzetiségi nevelést végez;

b) a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelveit is, ha az óvoda sajátos nevelési igényű gyermeket nevel.

1.3 Óvodaképtünk és gyermekképtünk

Gyermek-centrikus, barátságos óvodát kívánunk létrehozni, ahová a gyerekek örömmel járnak. Nevelési elveinkben szorososan együttműködünk a legközvetlenebb nevelési partnereinkkel, a családokkal. Mivel kialakult hagyományaink még nincsenek, építünk a magyar óvodapedagógia jó hagyományaira, és a halásztelki illetve környékbeli települések lakosainak igényeire. Biztosítjuk alapvető feladataink ellátását, az óvó-védő, nevelési és szociális feladatokat.

Abból indulunk ki, hogy a gyermek egyik legjellemzőbb tulajdonsága a nyitottság, az érdeklődés és az önmegvalósítás iránti késztetés, amit megfelelő neveléssel, módszerekkel és eszközökkel kívánunk kiteljesíteni. Célunk, hogy olyan gyerekek kerüljenek ki az óvodából, akik jó mozgáskészséggel, egészséges testi fejlettséggel, jó beszéd-készséggel és koruknak megfelelő, helyes közösségi és erkölcsi szokásokkal bírnak. Olyan gyermekek nevelése a célunk, akik az iskolába örömmel és megfelelő kompetenciákkal érkeznek.

Alapvető pedagógiai feladatunk mintát adni a gyerekek számára az értékes élethez, a konstruktív életvezetéshez.

Az óvónők módszertani szabadságát megtartva projektek megszervezése és megvalósítására is lehetőség van.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások - beleértve a spontán és tudatos nevelő hatásokat is. A cél, hogy a gyermek magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben, önmagához képest fejlődjön.

A felekezeti, illetve egyházi óvodai nevelésben szükséges, hogy az intézmény teljes szellemisége biztosítsa a hit megélésének lehetőségét a nevelési és tanulási folyamatokban.

Az óvodai élet megszervezése

A gyermek egészséges, a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéséhez, fejlesztéséhez a napirend és a hetirend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységekhez, valamint a gyermek egyéni szükségleteihez, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) önkéntes tevékenységhez, szervezett tevékenységekhez, szervezési formákhoz és a nyugodt pihenéshez igazodik. Az óvodai tevékenységekhez és a gyermek egyéni szükségleteihez, valamint tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.

1. A jó napirendet folyamatosság és rugalmasság jellemzi, amely igazodik a gyermekek motiváltságához, aktivitásához és a változó környezethez. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, a játék kitüntetett szerepe. A napi- és hetirendet a gyermekcsoport óvodapedagógusa alakítja ki.

2. Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozási folyamatban nevel, építi kapcsolatát a gyermekekkel, együtt segíti önállóságuk fejlődését, együttműködve a gondozást, nevelést segítő munkatársakkal.
3. Az óvodai élet megszervezése során törekedni kell a személyes interakciókra, előszavas mese és közösségi játékelmény biztosításával.
4. Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló foglalkozások keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.
5. Az óvodai csoportokban a napirendben meghatározott időben külön gyermekközpontú, fejlesztő pedagógiai tevékenység szervezése szükséges a gyermekek számára a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladásához fontos képességek és készségek fejlődése érdekében. A legalább három óvodai csoporttal működő óvodákban a gyermekek – amennyiben létszámuk eléri a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. mellékletében meghatározott csoportlétszám minimumát – a tanköteles korukat megelőző nevelési évben az iskolai oktatásban való sikeres részvételük érdekében azonos életkorú gyermekekből álló óvodai csoportban vesznek részt az óvodai nevelésben. Ha a gyermekek létszáma nem éri el a törvényben meghatározott minimális létszámot, akkor a tanköteles korukat megelőző nevelési évet töltő gyermekek saját csoportjukon belül differenciált nevelésben vesznek részt. A mi óvodánkban a tanköteles korukat megelőző nevelési évet töltő gyermekek heti 2 alkalommal 30-35 percben iskola előkészítő foglalkozáson vesznek részt. A kisebbek pedig a tornateremben tornáznak és játszanak.

Az óvoda kapcsolatai

1. Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt biztosítja a gyermek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való szoros együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg. Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események ünnepek, családi hangulat kialakításával – a felnőtten és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot, kerülve a gyermekek stresszt kiváltó helyzetét. Az óvodapedagógus figyelembe veszi a családok sajátosságait, az együttműködés során érvényesíti a családközpontú intervenciók gyakorlatát, azaz a segítségnyújtás családhoz illesztett megoldásait.
2. Az óvoda kapcsolatot tart azokkal az intézményekkel, amelyek az óvodába lépés előtt (bölcsődék és egyéb szociális intézmények), az óvodai élet során (pedagógiai szakszolgálat intézményei, gyermekjóléti szolgálatok, gyermekotthonok, egészségügyi, illetve közművelődési intézmények), és az óvodai élet után (iskolák) meghatározó szerepet töltenek be a gyermek életében. A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz és az egyéni szükségletekhez. A kapcsolatok kialakításában és fenntartásában az óvoda nyitott és kezdeményező.
3. A felekezeti, illetve egyházi óvodák kapcsolatot tartanak az adott egyházi intézményekkel.
4. A nemzetiséghez tartozó gyermekeket is nevelő óvoda kapcsolatot tart az érintett nemzetiségi önkormányzatokkal, szervezetekkel.

5. A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda nyitott a külföldi magyar óvodákkal való együttműködésre, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

2. AZ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJA

Az óvodában 3-7 éves korú gyerekek sokoldalú, harmonikus személyiségének fejlesztése történik. A gyermekek életre való felkészítése az óvodai tevékenységeken keresztül történik, melyek a játékban, a tanulási folyamatban, a közösségi tevékenységekben, valamint a szabadidős programok és a munka jellegű tevékenységek biztosításában nyilvánul meg. E tevékenységi formák megválasztásával a gyermekek adott fejlettségi szintjéhez igazodó készségfejlesztés, illetve különböző képességek alapjainak lerakása történik.

2.1 Az intézmény nevelés alapelvei

Az intézmény nevelési elveit az *Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja* határozza meg. Az óvodai nevelés pedagógiai alapelveinek meghatározásánál abból indulunk ki, hogy

- az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása, a gyermeki jogok alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásának megerősítésére kell irányulnia az egyenlő hozzáférés biztosításával;
- a gyermeket – mint fejlődő személyiséget – gondoskodás és különleges védelem illeti meg;
- a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő szerepet játszanak.

Az alapprogram célkitűzéseinek megfelelően pedagógiai alapelveink:

1. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy megkapja a neki megfelelő gondoskodást és nevelést. Joga van ahhoz, hogy olyan rugalmas rendszerben fejlődhessen, mely igazodik egyéni szükségleteihez, életkori sajátosságaihoz, egyéni képességeihez, fejlődési üteméhez.
2. Az óvodás gyermek legelemibb pszichikus szükséglete a játék, ezért napi 7-8 óra játékra van szüksége. Ezen keresztül szerzi ismereteit, tanul, élményekhez jut, egész személyisége fejlődik.
3. A munka jellegű feladatok végzése során a gyermek megérzi a másokért (közösségért) végzett tevékenység örömeit, ami szabályok, értékek kialakulásához vezet.
4. Fontos, hogy a gyermek minél több tapasztalathoz jusson, élményeket élhessen át, játékba integrálva tanulhasson.
5. Az óvodában komplex nevelés folyik. Nevelési cél a gyermeki aktivitás, motiváltság, kíváncsiság ébrentartása és kielégítése, a kreativitás előtérbe helyezése.
6. Az óvodapedagógusok hozzásegítik a gyermekeket a tapasztalati úton történő ismeretszerzéshez. A gyermek érdeklődésére, cselekvésére, előzetes tudására építi azt a tevékenységrendszert, amely az ismeretek megszerzéséhez juttatja őket.

7. A gyermek fejlődésének alapja a biztonságos, gondoskodó környezet, melyben természetes az egyéni, differenciált bánásmód.

8. Az anyanyelvi nevelés kiemelt jelentőségű, áthatja az óvodai nevelés minden területét.

9. A társas kapcsolatok kialakulása és fejlődése a szocializációs folyamat fontos tényezője, ezért fontos olyan tevékenységek biztosítása, amelyekben a gyermekek gyakorolhatják az együttműködés szabályait.

10. A gyermekek biztonságérzetének megteremtése érdekében stabil, de rugalmas szokásrendszerre van szükség, melyben fejlődik a gyermekek normarendszere is.

11. Nagy jelentőséggel bír az egészséges életmód iránti igény kialakítása, a helyes tisztálkodási, táplálkozási és a testmozgással kapcsolatos szokások kialakításában.

12. Nevelési célunk, hogy a gyermekek környezettudatos viselkedését megalapozzuk, lehetőségét biztosítsunk a környezeti tapasztalati úton történő megismerésére.

13. Fontosnak tartjuk a családokkal való együttműködést, a rendszeres és közvetlen kapcsolat kialakítását és fenntartását.

14. Nevelési célunk, hogy az óvodás kor végére iskolára alkalmas gyerekeket bízunk a szülőkre.

A Süni óvoda nevelési gyakorlata a gyermek központba helyezését és az óvoda nevelési funkciójának kiteljesítését tekinti alapvető feladatának. A nevelés során figyelembe veszi, hogy a fejlődést genetikai adottságok, a belső fejlődés (érés) sajátos törvényszerűségei, valamint a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg, ezért minden gyermeket saját képességeihez mérten, előzetes tapasztalatainak megfelelően, egyéni érdeklődésére építve kell fejleszteni.

A Süni óvoda nevelési programja a Tevékenységközpontú Óvodai Nevelési Program alapján a 3-7 éves korú gyermekek szociális életképességét, életre nevelését minden későbbi fejlődés alapjaként kezeli. A pedagógiai célok és feladatok középpontjába az együttműködési és érintkezési képességek fejlesztését állítjuk, azaz kooperációra és kommunikációra kívánjuk képessé tenni a gyerekeket. Változatos tevékenységek és programok biztosításával segítjük elő a személyiség fejlődését, ismeretek szerzését, készségek és képességek kialakulását és fejlődését.

3. ÓVODAI NEVELÉSÜNK FŐ FELADATAI

Feladatainkat nevelési céljaink elérése érdekében határozzuk meg.

- Az óvodai életmód jó szokásainak kialakításával, gyakorlásával az egészséges életvitel iránti igény megalapozása.

- A gyermek életkorához igazodó egészséges, barátságos környezetben, elfogadó, megértő, szeretetteljes pedagógiai attitűddel a gyermek testi-lelki szükségleteinek, az érzelmi biztonság iránti igényének kielégítése, a pozitív önértékelés kialakítása, az önbizalom megalapozása, megerősítése.

- A közösségi együttéléshez, a társas érintkezéshez szükséges erkölcsi tulajdonságok alakítása, a másság elfogadására nevelés.

- A gyermekek esztétikai – érzelmi világának fejlesztése, a szépség, a harmónia, az esztétikai élmény iránti igény és fogékonyság kialakítása.

- Pedagógiai tapintat alkalmazásával, a gyermeki jogok tiszteletben tartásával, a gyerekek érdeklődésére, tevékenységi vágyára alapozva juttassunk el mindenkit saját képességei és lehetőségei maximumára.

- az óvodapedagógus visszajelzései, értékelései világosak, egyértelműek, személyre szabott értékeléssel a konkrét cselekvésre, teljesítményre vonatkoznak, a gyermek fejlődését segítik

- a mindennapok tevékenységi rendszerében az értelmi és mentális képességeket fejlesztjük

- az ismeretanyag tervezésében figyelembe vesszük a fokozatosság elvét, a gyermekek fejlettségi szintjét és attitűdjét

- A kooperatív technikák gyakori alkalmazása, a differenciálás, valamint a gyermeki önkifejezést elősegítő mozgás, zene felhasználása napi rendszerességgel jelen van a fejlesztésben.

- Fontos szempont a kollégákkal, szülőkkel való tudatos, kezdeményező partneri együttműködés, a folyamatos jelzés az értelmi nevelés folyamatában, (intervenciós gyakorlat, a családhoz illesztett segítségnyújtás) az esetleges lemaradások kiküszöbölésére a hátrányok enyhítésére, kompenzálására. (szakember bevonása).

- A kapcsolattartás formái és az együttműködés során az óvodapedagógus használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat.

- Az óvodapedagógus felismeri a gyermekek tanulási, magatartási problémáit, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget kínál számukra.

- A gyermekcsoportoknak, valamint a kiemelt figyelmet ill. különleges bánásmódot igénylő gyermekek esetében a pedagógiai munka mellett megfelelő változatos módszereket alkalmaz, hosszabb távú fejlesztési terveket dolgoz ki és ezeket hatékonyan valósítja meg. Az optimális fejlesztés érdekében speciális ismeretekkel rendelkező szakemberek bevonásával nevelünk.

- A tanulás lehetséges formái kibővülnek játékos cselekvéses tanulással, felfedezéssel, és szűkülnek a feladat megoldásos foglalkozások lehetőségei. Az óvodapedagógus elősegíti, hogy a tanulási folyamatokat átszöjék a kezdeményezések komplex megoldásai (különböző problémahelyzet biztosítása), így az átjárhatóság kap nagyobb szerepet, mely egyre magasabb szintű együttműködést, gondolkodást igényel, ezáltal alkalmassá válik a gyermek a problémamegoldó, önálló gondolkodásra. A figyelem középpontjában a gyermekek kulcskompetenciáinak fejlesztése áll.

- Az óvodapedagógus a teljesítmény elismerésére, személyre szabott értékeléssel erősíti a gyermeket. Gazdag értékelési eszköztárral rendelkezik, melyből a gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével tudatosan választja ki a leginkább megfelelőt. Az igazgató irányításával az intézményben kialakítjuk a gyermekek értékelésének közös alapelveit és követelményeit, -ezek az intézményt szabályozó dokumentumokban találhatóak- melyekben hangsúlyosan megjelenik a fejlesztő jelleg.

Óvodánkban szükséges kialakítani és rögzíteni azokat a szokásokat, amelyek alapját képezik minden tevékenységnek és fejlesztésnek:

- Táplálkozási szokások
- Higiénés szokások
- Esztétikai szokások
- A pihenés, alvás szokásai

- Öltözködés
- Testedzés, testmozgás (spontán, tudatosan szervezett és mindennapos mozgás)

4. AZ ÓVODAI NEVELÉS, FEJLESZTÉS ESZKÖZEI

4.1 Egészséges életmódra nevelés

A gyermek egészséges életmódjának megalapozását a gondozás szervezeti keretei, formái teszik lehetővé. A legfontosabb és legalapvetőbb feladatunk a gyermekek szükségleteinek kielégítése, a testi-lelki szükségletek harmonikus összehangolása, megfelelő életritmus kialakítása. Ezt segíti a heti rend a különböző tevékenységek meghatározott ciklikusságával, illetve a rugalmasan kezelt napirend, amelynek keretein belül az étkezések, a pihenés, a mozgás, a játék és egyéb tevékenységek valósulnak meg.

Életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodó képességhez, a nehézségek leküzdéséhez, a mérlegelő gondolkodáshoz, a hatékony kommunikációhoz. Az életvezetési készségeken alapuló nevelés hozzásegíti a gyermekeket azon ismeretek, készségek, képességek megszerzéséhez, amelyek szükségesek az egészséges életmód kialakításához.

Az óvodába lépő gyerekek eltérő jártasságokkal, készségekkel rendelkeznek a testápolás területén is. A helyes higiéniai szokások kialakítása során a már meglévő ismeretekre, szokásokra építve, differenciáltan kell a gyerekeket fejlesztenünk. Fontos, hogy elegendő időt biztosítsunk a szokások begyakorlásához, és az elsajátítást a fokozatosság jellemezze. Az óvodapedagógus törekedjen arra, hogy a gyerekek egyre önállóbban elégítsék ki szükségleteiket. Ennek érdekében feladataink:

- a helyes higiéniai szokások kialakítása, gyakoroltatása;
- a gyermekek gondozása, testi szükségleteik, mozgásigényük kielégítése;
- a gyermekek egészségének védelme, edzettségének biztosítása;
- a gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges környezet biztosítása;

A gyerekek egészséges fejlődése és megfelelő szokásainak kialakítása érdekében egészségfejlesztési programot működtetünk, melynek alapelvei a következők:

- A gyermek olyan egészséges óvodai környezetben nevelődjön, ahol a testi-lelki egészségének az ápolása is kellő hangsúlyt kap.
- Ahhoz, hogy erős, egészséges, lelkiileg kiegyensúlyozott felnőtt ember váljék a kisgyermekből, az óvodás évei alatt kell az alapot biztosítani.
- A személyes kapcsolatok során kapjon hangsúlyos szerepet a lelki gondozás.
- A legfőbb nevelő erő a személyes példamutatás. Testi-lelki jóllétben, kiegyensúlyozott személyiségű pedagógusok és segítő alkalmazottak vegyék körül a kisgyermeket.

Célja az óvodás kisgyermek egészségi állapotának kedvező irányú befolyásolása. A környezetudatos magatartás, egészséges életmód és életvitel kialakítása (helyes táplálkozás, a mozgás szeretete, dohányzás, alkohol, drog nélküli élet legyen a cél).

Minden óvodás kisgyermek, az óvodában eltöltött időben részesüljön a teljes testi-lelki jólétet szolgáló, testi-lelki egészségét, egészségi állapotát (egészség, erő, állóképesség, lelki kiegyensúlyozottság) hatékonyan fejlesztő, az óvoda mindennapjaiban rendszeresen szervezett egészségfejlesztő tevékenységekben. Gyakoroljon fejlesztő hatást a gyermekek egészségi állapotának fejlődésére.

Az óvodában folyó lelki egészségfejlesztés segítse elő a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek környezetéhez történő sikeres alkalmazkodását, gyakoroljon pozitív hatást a gyermeki személyiség fejlődésére.

A rendszeresen, célirányosan szervezett tevékenységek, nevelő hatások eredményeképpen, óvodáskor végére érjük el, hogy az iskolába menő gyermekek lelkileg kiegyensúlyozott, örömteli kisiskolásokká váljanak, akik képesek megfelelni a kihívásoknak, kellő önbizalommal kezdik az iskolai tanulmányaikat, társaikkal és a felnőttekkel pozitív kapcsolatok, érzelmi viszonyok kialakítására képesek.

A betegségckkel szemben szervezetük ellenállóvá válik, igényük lesz a mindennapos mozgásra, szabad levegőn történő játéokra és sportra. Kellő erővel, állóképccsséggel rendelkeznek, ami jó alapot biztosít testük további edzésére.

Az egészségfejlesztés feladatai:

Kiemelt figyelmet kell fordítani a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatoknak:

- Az óvodában biztosított háromszori étkezés mind tápanyagtartalmában, mind mennyiségében feleljen meg az életkori sajátosságoknak, legyen figyelemmel az egyéni eltérésekre, és legyen képes kezelni különböző anyagcsere betegségekből adódó egyéni igényeket. Biztosítson elegendő mennyiségű vitamint és fehérjét is a növésben lévő gyermeki szervezet igényeinek megfelelően.
- az 1-es típusú diabéteszsel élő gyermekek esetében gondoskodunk a napközbeni alapvető speciális ellátásról: a vércukorszint szükség szerinti méréséről, valamint – szükség esetén, orvosi előírás alapján – a szülővel, törvényes képviselővel történt egyeztetést követően, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadásáról.
- A gyermekek természetes mozgásigényére támaszkodva kiemelt figyelmet kell fordítani a mindennapos mozgásformák biztosítására, megfelelő arányokat kialakítva a szabad mozgás, illetve a szervezett, kötött mozgásformák között. A mindennapos mozgást lehetőség szerint a szabad levegőn szervezzük.
- A testi-lelki egészség kialakításának elengedhetetlen része, a gyermekek megismerése, a gyermekekkel való beszélgetés, családgondozás, szükség esetén a gyermekvédelmi jelzőrendszer működtetése.
- A gyermekbántalmazás megelőzése érdekében ápoljunk szoros kapcsolatot a szülői házzal, és segítsük a szülőket, nevelési problémáik megoldásában, ismertessük a korszerű gyermeknevelési módszereket.
- Az óvodai környezet kialakítása, folyamatos ellenőrzése során fordítsunk kiemelt figyelmet a baleset megelőzésre. Rendelkezzünk megfelelő eszközökkel és folyamatosan frissülő tudással az elsősegélynyújtás területén.
- Nagy hangsúlyt helyezünk a gyermekek személyi higiéne kialakítására, folyamatos karbantartására, a mosakodás, fogmosás stb. helyes elsajátítására, valamint a tisztaság iránti igény kialakítására.
- Az egészségnevelési tevékenység során az óvodapedagógusok mindenkor figyelembe veszik a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait.
- Az óvodában olyan környezetet alakítsunk ki, a csoportszobában és az udvaron is, amely alkalmas minden évszakban a helyes szokások, magatartási formák kialakítására, gyakorlására.

A célok elérését szolgáló legjelentősebb tevékenységek:

- Napi szervezett mozgásformák, illetve szabad mozgás biztosítása a gyermekek természetes mozgásigényére támaszkodva
- Séták, kirándulások szervezése
- Környezettel, természettel, egészséggel kapcsolatos témák feldolgozása

- Annak biztosítása, hogy élményszerző séták, kirándulások alkalmával helyszíni ismereteket szerezhessenek
- Személyes higiéné elsajátítása
- Egészséges táplálkozás biztosítása
- Szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása
- Az egészség és környezet összefüggéseinek megismertetése
- Problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség megalapozása

A környezettudatos magatartás megalapozása érdekében feladatunk a fenntarthatóság pedagógiájának, értékeinek szem előtt tartása. Ennek érdekében különféle tevékenységeket szervezünk játékos formában – gyerekek számára szervezve és családi programok keretében:

- Kertgondozás
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Víztakarékosság
- Autómentes nap szervezése
- A kerékpározás népszerűsítése

4.2 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az óvoda családias, bizalmat közvetítő, szeretetteljes légkörű ösztönöz és hatással van a gyermek érzelmi kötődésének alakulására.

A közösségi normák és szabályok megalapozása a nevelőmunka kulcskérdése, ezért fontos ezek elemeinek kidolgozása és egységes alkalmazása.

A gyermek közösségi magatartásának megalapozása az óvodai nevelés egészét átszövő feladat. Az óvoda a szociális tanulás színtere, a gyerekek itt sajátítják el a közösségi élet szempontjából értékes ismereteket. Megfigyelve tanul, utánoz, minta- és modellkövetés útján sajátít el magatartás módokat, tevékenységi formákat, közösségi értékeket. Az óvodai kapcsolatrendszerben alakulnak a gyermekek közösségi érzelmei, attitűdjei, magatartásuk, formálódnak szokásaik.

A folyamatban az egyén és a közösség nevelése szorosan összefonódik, egyik sem teljes a másik hiányában. Feladataink e téren:

- Biztonságos, nyugodt, szeretetteljes óvodai mindennapok biztosítása, melyeket elősegít az óvodapedagógusok családlátogatása, illetve a gyermekek egyéni igényeihez igazodó fokozatos (anyás) beszoktatás.
- A felnőttekkel és a társakkal kapcsolatos szokások kialakítása és gyakorlása természetes szituációkban
- A gyermekcsoporton belül az együttműködés, az együttjátzás, együttdolgozás képességének kialakítása és gyakorlása
- Konfliktusok kezelése
- A társakórt, a csoportért érzett felelősség alakítása
- A demokratikus szabályok betartásának gyakorlása
- Egymás iránti tolerancia formálása
- Ünnepek, hagyományok megtartása

4.3 Egyéni fejlesztés

Az óvodai nevelési program elsődleges alapelemcí az önkiszolgálás fejlesztése, a játéktevékenység elősegítése és a szocializáció segítése.

Célunk azon képességek, jártasságok, kompetenciák fejlesztés, amelyek alkalmassá teszik a gyermekeket az iskolakezdésre. Ériék el azt a szociális érettséget, értelmi – mentális fejlettséget, amelynek birtokában sikeresen kezdhetik meg tanulmányaikat.

A differenciált bánásmód alapvető feltétele a gyerekek sokoldalú megismerése.

A gyermek célzott megfigyelésének módszerei: játékanak, munkájának, tevékenységének, társas kapcsolatainak megfigyelése és elemzése.

A differenciálás az a folyamat, amelynek során a pedagógus a fejlesztési folyamatot az egyes gyermekek egyéni szükségleteihez igazítja.

4.4 Játéktevékenységek

Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabadjáték érvényesülését. A játék kiemelt jelentőségének az óvoda napirendjében, időbeosztásában, továbbá a játékos tevékenységszervezésben is meg kell mutatkoznia.

A játék a 3-7 éves korú gyermek alapvető, mindennapjait átszövő tevékenysége. A játék nemcsak azért kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek, hanem azért is, mert a játékban kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja azokat a szituációkat, az őt érő élményeket. Ugyanakkor megoldási módokat kaphat bizonyos élethelyzetekben való viselkedésre, megnyugodhat, kiélheti szorongásait, problémáit, és újraélheti kellemes és kellemetlen élményeit. A környező világról, sőt a világegyetem egészéről is a játékon keresztül közvetíthetjük a legtöbb ismeretet a kisgyermek felé.

A játék tehát olyan komplex tevékenységforrás, melyet az óvodapedagógus tudatosan használ fel a nevelés folyamatában céljai eléréséhez.

Minden gyermeki tevékenység felosztható spontán és óvodapedagógus által irányított tevékenységre. Nagyon fontos olyan hangulatok, tárgyi lehetőségek megteremtése, melyeknek a hatására a gyermekek spontán játéka, tevékenysége megindul.

Az óvodás gyermek játékszükséglete napi 7-8 óra. Az óvodapedagógus feladata megfigyelni a gyermek játékát, felhasználni azt a nevelési céljainak elérése érdekében, és szükség esetén indirekt módon befolyásolni. A tevékenységközpontú program alapelve, hogy minél több időt, alkalmat és lehetőséget biztosítsunk a gyermekeknek az elmélyült játékra. A játéktevékenységhez szükséges feltételeket, ötleteket és eszközöket az óvodapedagógusnak kell biztosítania.

A játékban átélt élmény rendkívüli jelentőséggel bír az életre való felkészítés folyamatában. A különböző szituációk megteremtése, az élmény-nyújtás, az óvónő tudatos, átgondolt munkáját feltételezi. A lényeg, hogy a gyermekek élményeiket, tevékenységeikben éljék meg.

A játék tehát, mint az óvodás korú gyermek alaptvékenysége olyan lehetőséget teremt az óvodapedagógus számára, amit tudatosan felhasználhat a gyermekek fejlesztése érdekében. Legfőbb célkitűzéseinket szem előtt tartva, olyan tulajdonságok fejlődhetnek ki a gyermekek a játék folyamatában, ami később a társadalomba való beilleszkedését nagymértékben elősegítheti.

A megfelelő játék biztosítása érdekében törekszünk a nyugodt légkör és az elmélyült játék feltételeinek megteremtésére, és elegendő idő és hely biztosítása a játék számára. A játékhoz szükséges eszközöket folyamatosan biztosítjuk, a gyermeki játék önállóságát tiszteletben tartjuk. Szükség esetén az óvodapedagógusok bekapcsolódnak a játékba, együttjátszanak a gyermekekkel.

4.5 Munkajellegű tevékenységek

Az életre való felkészítés érdekében szükséges a munkatevékenység lehetőségeinek kiaknázása. A munka az óvodás gyermek számára játék jellegű, gyakran nem is választható szét a játék és a munkatevékenység. Alapvető feladatunk ezen a téren az önállóság, az öntevékenység lehetőségeinek megteremtése, ugyanakkor a gyermekek feladattudatának megalapozása illetve megerősítése.

Óvodánkban lehetőség nyílik a gyerekek önkiszolgáló munkájának elsajátítására és fejlesztésére, amely elsősorban azokban a tevékenységekben nyilvánul meg, ahol a saját maguk ellátása a feladat. Ilyen az öltözködés, étkezés, tisztálkodás, amely tevékenységeknek az óvodás kor végére önálló folyamatokká kell válniuk, hiszen ez az alapja minden egyéb iskolai tevékenységnek.

A közösség érdekében végzett munka szerepét is fontosnak tartjuk, hiszen a gyerekek minden életkorban egyfajta közösségben nevelkednek, meg kell tapasztalniuk az együttműködés alapvető szabályait, az ezzel együtt járó feladatokat, kötelezettségeket és örömeiket. Ezt erősíti az óvodai nevelés során a naposi munka, az óvoda rendjével kapcsolatos feladatok (rendrakás, növénygondozás, kerti munka, ünnepekre való készülődés, stb.) elvégzése.

A gyermek önkéntességét, nyitottságát, megismerési vágyát, aktivitását, érdeklődését tudatosan igyekszünk felhasználni nevelési céljaink megvalósítása érdekében. A gyermek éppúgy élvez a munkatevékenységeket, mint a játékot. A munka az életre való felkészítést, a társadalmi gyakorlat megismerését éppúgy szolgálja, mint a személyiség fejlesztését, és ha mindez pozitív élmények átélésének forrása lehet, akkor a gyermekek szívvel-lélekkel végzik.

A munka megosztása során fontos feladatnak tartjuk, hogy a gyerekek megtanuljanak önállóan dönteni, feladataikat egymás között megosztani.

Ennek érdekében minden gyermeknek lehetőséget biztosítunk arra, hogy önkéntesen, önállóan, kedve és képessége szerint elvégezhesse az önmagával kapcsolatos önkiszolgáló tevékenységet, illetve a társai érdekében végzett munkatevékenységhez szükséges, gyermekek számára megfelelő munkaeszközöket.

4.6 Tanulás

Az óvodás korú gyermekek minden tevékenységében megtalálhatók a tanulás elemei, az új ismeretek és képességek elsajátításának lehetősége. Ebben az életkorban a tanulás még nagyrészt önkéntes, de már megjelennek az irányított tanulás egyes elemei is. Fontosnak tartjuk, hogy a gyerekek megfelelő motivációt kapjanak az új befogadásához, hiszen akkor köti le érdeklődésüket a kínált téma, ha az számukra is érdekes. Törekszünk az egyes témák komplex feldolgozására, ami segíti a gyerekek globális gondolkodásmódjának fejlődését.

A tanulás irányított formái az óvónők által tervezett, kezdeményezett tevékenységek, a kisebb csoportokban történő foglalkozások, amelyekben a gyerekek többnyire saját érdeklődésüknek megfelelően vesznek részt. A tevékenységek közben az egyes gyermekekről szerzett tapasztalatok alapján az óvodapedagógusok olyan egyéni tanulási utakat terveznek számukra, amelyek a leginkább segítik céljaink elérését.

A gyerekek akkor is tanulnak, amikor másféle tevékenységet végeznek, ezért nagyon fontosnak tartjuk olyan szabadidős tevékenységek szervezését, amelyek elegendő lehetőséget kínálnak a tanulásához.

A tanulás fogalmának átértékelése, különös tekintettel az óvoda-iskola átmenetre vonatkozólag. A szabad játék kapjon hangsúlyt, az iskolára való felkészítés során a játékoság kapjon hangsúlyt az iskolásítással szemben.

A szabadidő igazi tartalma: a termékeny idő-felhasználási lehetőségek közötti szabad választás. Ez is öntevékenység, ez is döntés. Különösen a kisgyermek számára az, aki eleinte a felkínált sokfajta tevékenység közül igazából nem, vagy csak nagyon nehezen tud választani. A szabadidős foglalkozásoknak azért kell a saját, semmivel sem helyettesíthető helyüket és szerepüket kivívniuk az óvodában, hogy a gyermek megtanulhassa, hogyan gazdálkodjon a rendelkezésére álló idővel. Az óvodában sajátosan értelmezzük a szabadidős tevékenységet. Az óvodások egész nap az intézményben tartózkodnak, önállóan és a lehetőségekhez mérten szabadon tevékenykedhetnek. Elegendő időt biztosítunk arra, hogy a gyermekek az óvónők által felkínált lehetőségek közül szabadon választhassanak. Természetesen nem csak az épületen belül, hanem azon kívül, az udvaron is megvalósítható az a sokfajta választási lehetőség, ami döntésre és természetesen újabb és újabb gyakorlásra készíti a gyermeket.

Feladataink:

- Törekszünk arra, hogy nagy mozgási és tevékenységi teret biztosíthassunk a gyermekeknek.
- A választásra felkínált tevékenységek listáját bővítjük, időszakonként átgondoljuk a változtatások lehetőségét, szükségességét.
- Egyszerű, saját magunk és a gyermekek által alkotott eszközökkel segítjük elő a gyermekek fantáziájának és kreativitásának fejlődését.

Pihenőidőben és a délután folyamán lehetőséget kínálunk az egyéni képességek fejlesztésére, a differenciált gyakorlásra, a gyermekek egyéni kéréseinek teljesítésére.

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése, a teljes óvodai életet átfogó folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire. Párhuzamos tevékenységi formákban, amely elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg.

4.8 A tevékenységeket segítő eszközök

Programunk megvalósulásához a következő eszközök szükségesek:

A játék területén

Mozgásos játékok:

- hinta
- mérleghinta
- mászóka
- mókuskerék
- mozgásfejlesztő játékok
- egyensúlyérzék fejlesztő játékok

Dramatikus játékok:

- bábok
- jelmezek
- textíliák

- kellékek

Szerepjátékok:

A valóság tárgyainak megfelelő (kicsinyített) eszközök (pl.: babzsák, edények, babakocsi, orvosos és fodrászos játékhoz eszközök, állatfigurák, stb.)

Építőjátékok:

Különböző méretű hasábok, konstrukciós játékok (Lego, Babilon, túske, stb.), építőelemek, homokozó játékok.

Szellemi játékok:

- kirakók
- társas játékok
- mackakártyák
- különböző logikai játékok
- memória játékok
- vizuális, auditív, taktilis - érzékelést fejlesztő játékok

Népi játékok:

A játék jellegéből adódó eszközök (pl.: kalap, kendő, bot, szalag stb.)

A mese-vers területén

- mesekönyvek
- leporclók
- bábok
- jelmezek
- hanglemezek
- audio- és videó kazetták, cd-k

A környezet megismerése, védelme érdekében

- képskönyvek
- diafilmek
- videofilmek
- képek
- a termékek gyűjtéséhez kosarak
- a növények gondozásához szükséges eszközök, szerszámok.

A környezet téri, formai, mennyiségi megismerése

- gurma
- gyöngyök
- dominó
- kártyák
- dobókocka
- lego
- építőjáték
- színes szalagok
- fonalak
- puzzle
- matematikai fejlesztő játékok

Rajzolás, mintázás, kézimunka

- színes ceruzák
- zsírkréták
- filctollak
- vízfesték
- ecset
- tempera
- gyurma
- agyag
- lisztgyurma
- ragasztó
- Szövőkeret
- fonalak
- hurkapálcika
- olló
- textíliák
- termécek
- különböző színű és vastagságú papírok

Munka jellegű tevékenységek

a gyerekek méreteihez igazodó eszközök (pl.: seprű, lapát stb.), étkezéshez szükséges eszközök;

Mozgás

- tornapad
- zsámoly
- bordásfal
- tornaszőnyeg
- tornakarika, tornabot
- babzsák, kendő, szalag
- labda
- maroklabda
- magasugró készlet
- húzókötel
- kosárlabda palánk
- futball kapu
- ugróköteci

5. TEVÉKENYSÉGEK

5.1 Anyanyelvi nevelés

Az óvodai anyanyelvi nevelés komplex folyamat, ami a nevelési folyamat egészében jelen van. Minden feladatot, minden tevékenységet áthatva segíti a gyermek önbizalmának kifejlődését, szociális kapcsolatainak kialakítását és elősegíti a gyermek zökkenőmentes iskolai tanulásának megkezdését.

Minden gyermek beszédét meghatározza az otthoni nyelvi környezet. Az óvoda fejlesztési feladata tehát a család, a környezet megismeréséből indul ki, és a gyermek egyéni képességeinek megismerésén keresztül fejti ki hatását. A fejlesztésnek a gyermek élményeihez kapcsolódva és tapasztalatszerzéssel egybekötve lehet értelme. Az óvodapedagógusnak arra

kell lehetőséget biztosítani, hogy nyugodt légkörben, éltszerű helyzetekben minden gyermek beszélhessen arról, ami érdekli, ami foglalkoztatja. Az óvoda tevékenységben gazdag élete, a kellemes, nyugodt légkör alapvetően meghatározza az anyanyelvi nevelés fejlesztését. Ilyen körülmények között a gyermekek szívesen és gyakran beszélnek. A nap folyamán bármikor adódhat lehetőség a beszélgetésre. A környezet példamutató, tiszta és szép beszéde mintát nyújt, ösztönzést ad.

Az anyanyelv a legfontosabb eszköze a szociális kapcsolatok kiépítésének és az emberek közötti kommunikációnak. A beszéd és a gondolkodás egymással szoros kapcsolatban áll. Ha tehát az anyanyelvi nevelés feladatait fontosnak tartjuk, és a gyermeket nyelvi fejlesztésben részesítjük, akkor nemcsak tisztábban és jobban fog beszélni, hanem a gondolkodása is fejlődik. A helyes és szép beszéd mélyíti a gyermek érzelmeit, fejleszti esztétikai érzékét, előkészíti őt az irodalmi értékek befogadására. Az óvodáskor végére az anyanyelvi nevelés hatására aktív és passzív szókincse bővül, mondat szerkesztésük nyelvtanilag helyessé válik, kialakul az összefüggő beszéd, a beszédfigyelem. Az óvónő személyes példáján keresztül, illetve fejlesztőjátékok kapcsán segíti elő a metakommunikációs eszköztár bővülését.

A lehető legoptimálisabb beszédalképzés érdekében a gyermekek anyanyelvi fejlettségét folyamatosan figyelemmel kísérjük, dicsérjük és biztatjuk a bátorítandó gyermekeket, serkentve őket a beszédre. Nem vesszük el a gyerek kedvét állandó javítással és figyelemztetéssel a folyamatos beszédétől. Figyelünk arra a gyermekekre, amelyek beszédhibával, beszédgátalossággal, beszédbeli elmaradással küzd. Szükség esetén szakember segítségét kérjük.

5.2 Matematikai tartalmak közvetítése

Az óvodai nevelés feladatai közé tartozik a gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése, érdeklődésének felkeltése és szinten tartása. Ennek egyik hatékony eszköze a matematikai nevelés, melynek során a gyermek ismereteket szerez: felismeri a mennyiségi, alakú, nagyságbeli és téri viszonyokat (alakul ítélőképessege, fejlődik tér-, sík- és mennyiség szemlélete). Az egyszerűbb gondolkodási folyamatoktól eljut a bonyolultabbakig, óvodáskor végére megjelenik a fogalmi gondolkodás, és a szándékos figyelem is. A matematikai nevelés rendre, fegyelemre, következetességre, összerendezettségre nevel, és minden tevékenységben érvényesíthető.

Célunk a bennünket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedezése, megtapasztalása - lehetőség szerint természetes környezetben, a gyermekek érdeklődéséhez alkalmazkodva.

Feladatunk a gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése, az elemi ok-okozati összefüggések felismertetése, megtapasztaltatása. Pozitív viszony kialakítása a problémahelyzetek megoldásához, a logikus gondolkodás megalapozása.

A matematikai nevelés felépítése az óvodában:

1. *Halmazok képzése* (elvont gondolkodás fejlesztése)
2. *A számfogalom kialakítása* (kiscsoportban hármasszámkör, középső csoportban ötös számkör, nagycsoportban tízes számkör)
3. *Számolás* (hozzáadás – elvétel)
4. *Geometria*

Óvodánk olyan eszközöket és tevékenységeket biztosít a gyerekek számára, ami felkelti érdeklődésüket, és természetes élethelyzetekben teszi lehetővé számukra a matematikai tapasztalatok és ismeretek megszerzését.

5.3 Természet – társadalom – ember. A környezet megismerése és védelme

A környezettel való ismerkedés az óvodai nevelés egészében érvényesülő folyamat. Általa a gyermekek az őket közvetlenül körülvevő, és a tágabb természeti, társadalmi környezetről olyan tapasztalatokat szereznek, amelyek az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodáshoz, tájékozódáshoz nélkülözhetetlenek.

A környezeti nevelés céljaként el kell érniünk, hogy a környezethez kapcsolódó ismeretek a nevelés során bővüljenek, és egy környezettudatos magatartásban, egy környezetbarát életvitelben valósuljanak meg. Az óvodai élet jó példát adhat a gyermekeknek, szülőknek egyaránt. A meghatározó az óvónő, a maga beállítódásával, tevékenységével, kapcsolataival.

A környezeti nevelés során a környezeti értékek felismerése, tudatformálás történik. Fontos számunkra a környezetünk, átéljük állapotát, változásait. Részesei, alakítói, felelősei és hatásának szenvedői vagyunk.

A környezeti nevelés folyamatában egyrészt ismeretszerzés folyik, másrészt az egyes jelenségek közötti összefüggések megértése. Törekedniünk kell arra, hogy a gyermekek megértsék a környezet egészét. Az ismeretek valódiak legyenek, és a célzott korosztálynak megfelelőek. Tartalmazzák a világgép, a kultúra és az értékrend elemeit.

Az óvodai nevelés egészében érvényesülő folyamat, a gyermekeket körülvevő és a tágabb természeti és társadalmi környezet megismerése. Ezeket az ismereteket tapasztalatszerzés útján sajátítják el. Tapasztalatokat elsősorban megfigyeléseken, közös tevékenységeken keresztül szereznek a gyerekek, főként szabadban, terepen, külső helyszíneken.

A fejlesztés tartalmi területei:

1. Az óvoda és az óvodai élet
2. A család
3. Ismerkedés testünkkel
4. Évszakváltozások, hatásuk a természetre és öltözködésre
5. Állatok
6. Közlekedési tapasztalatszerzés és megfigyelés
7. Időfogalmak rendezése, természeti jelenségek, anyagok
8. Néhány fontosabb foglalkozás megismerése

Nevelésünk célja olyan szokások, szokásrendszerek, viselkedésformák megalapozása, és olyan képességek tudatos fejlesztése a gyermekekben, amelyek elősegítik a természetes és az épített környezet értékével való harmonikus kapcsolatukat, a környezeti problémák iránti érzékenységük kialakulását, a helyes értékrendszer, a természetbarát magatartás alapjainak megteremtését.

A gyermekekben eleve meglévő természet iránti vonzódás és érdeklődés jó alapot biztosít a környezeti nevelésnek. Fontos a családokkal való együttműködés, közös célok érvényesítése a környezettudatosság megalapozása és erősítése érdekében. Lényeges a cselekvés, a szemlélet és a szóbeli közlés egysége, az óvodapedagógusok és a szülők személyes példaadása, amellyel viselkedési mintát nyújtanak a gyerekeknek.

5.4 Művészeti tevékenységek

5.4.1 Mese, vers, dramatizálás, bábozás

Ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolók, versek ritmusokkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermekeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékeztük, képzeletük, szókinésük.

A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.

Az élıszavas mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világvképének alakítására.

A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket ráhangolódásra és a mesék befogadására.

Az óvodás korú gyerekek elemi szükséglete a mese, vers rendszeres hallgatása. A mesék varázslatos világa, a versek ringató, lüktető ritmusa szorosan összefügg a gyermeki képzelet, a fantázia fejlődésével, az anyanyelv megszerettetésével.

A versek, mesék kiválasztásánál figyelembe vesszük az óvodába kerülő kisgyermek életkori sajátosságát, érdeklődését, a csoport fejlettségét, összetételét.

Célunk, hogy az óvodás gyermekek ismerkedjenek meg különféle témájú és stílusú mesékkel, versekkel. A mindennapi mese- és versehallgatáson kívül a gyerekek a délutáni pihenés megkezdésekor is hallgassanak mesét. Ez megnyugtató, ráhangoló hatást jelent számukra. A mesehallgatásnál fontos szempont az élő előadásmód, de olykor helyet kaphat a művészi színvonalú gépi előadásmód is.

A gyerekek életkoruk előrehaladtával már az óvónő történeteit (saját magukról is), az állatmeséket és az egyszerűbb szerkezetű tündérmeséket, a rövidebb ismétléscsökkkel, refrénekekkel tagolt verses mesét kedvelik.

Az óvodáskor vége felé tartalmát tekintve a mesék, versek történetei a tágabb környezetről szólnak. Erdei állatok élete, a cirkusz, az utca, a család, a gyerekek világa a téma. A bonyolultabb tréfás állatmesék, a tündérmesék, néhány kiváló fró meséje, elbeszélése, meseregénye is elmondásra kerül.

A dramatizáláshoz sokszor hallott, rövid jellegzetes szófordulatokat tartalmazó meséket tervezünk. A dramatizálás alkalmazásánál fő szempont, hogy egy-egy mesét többször halljanak, melynek következtében újra és újra átélhetik a mese okozta élményeket, és maguk is elmesélhetik vagy eljátszhatják saját meséjüket.

A szabad meseválasztás lehetőséget teremt, hogy legyenek kedvenc meséik, melyeket a délutáni pihenés előtt is, vagy spontán módon kérhetnek.

Célunk a magyar nyelv szépségének, kifejezőerejének megismertetésével, a helyes nyelvhasználattal, mondatszerkesztéssel a biztonságos önkifejezés megalapozása, a korosztálynak megfelelő irodalmi élmények nyújtásával az irodalmi érdeklődés felkeltése. Célunk még a magyar irodalmi kultúra átadásának megalapozása a népmesék bemutatásával.

Bábozás:

A bábjáték képszerű, mozgásra épít a cselekménye, művészi arcjü, érzelmi jellegü. A gyermek azonosul a bábbal, közben kiélheti elfojtott vágyait, indulatait, különösen akkor, ha cselekvője

a játéknak. Bábjáték segítségével megismerhetjük a gyermekek fejlődését, megismerő- és alkalmazkodóképességét, szociális érettségét.

A bábozás legyen jelen a nap minden szakaszában. Nevelési helyzeteket oldhatunk meg a bábbal. Kis- és középső csoportban mondókázás közben, mesemotivációként használhatjuk a bábót. Megtaníttuk a gyermekeket már a beszoktatás ideje alatt a bábok használatára, az óvónő bábokkal való bánásmódja mintául szolgál a gyermekeknek. Nagycsoportosoknál a bábkészítés anyagául szolgálhatnak kedvenc verses meséik, meséik.

Feladatunk a nyugodt, kiegyensúlyozott légkör biztosítása, ahol a gyerekek bátran beszélhetnek, elmondhatják élményeiket, lehetőséget kapnak igényes irodalmi művek hallgatására és előadására. Fontos a gyerekek szókincsének gazdagítása, beszédképességük javítása, illetve irodalmi esztétikai élmény nyújtása, és ehhez irodalmi igény megalapozása. Lényeges a mesék bábokkal történő eljátszásához szükséges eszközök biztosítása. A mese, vers alkalmazása mindennapos tevékenység az óvodában.

5.4.2 Rajzolás, mintázás, kézimunka

Az ábrázoló tevékenység a tárgyi világ megismerését, feldolgozását, újraalkotását teszi lehetővé a gyermekek számára. Kiváló lehetőséget nyújt az újra hasznosítható anyagok felhasználására. Az ábrázolási tevékenységnek a célja nem a produktum esztétikai értéke, hanem maga az alkotási folyamat, az örömteli tevékenység.

A nevelési cél a vizuális észlelés, emlékezés, képzelet, a vizuális gondolkodás pontosabbá tétele, az intellektuális látásmód kialakulásának megalapozása. A vizuális nevelés a gyermekeket egyéni fejlettségi szintjüknek megfelelő képi-plasztikai kifejezőképesség birtokába juttatja, kialakítja bennük az elemi képolvasási, komponáló, térbeli tájékozódó és rendező képességet.

A művészi tevékenységek sorában fontos szerepe van a vizuális tevékenységeknek, melyeken keresztül a gyermekek megismerhetik a világ szépségeit. E tevékenységek közben fejlődnek manuális képességeik, megismerhetik az anyagok tulajdonságait, alakul gondolkodásuk, gazdagodik érzélemviláguk, esztétikai értékrendjük. Fejlődik kreativitásuk és nyelvi kifejezőképességeik is.

A pedagógusnak mindennapi feladatai közé tartozik olyan nyugodt, harmonikus, esztétikus környezet kialakítása, melyben a gyermek szívesen tevékenykedik, és átadhatja magát az alkotás örömeinek.

Feladataink a vizuális nevelés terén:

- Megfelelő eszközök elhelyezése olyan helyen, hogy bármikor elérhető legyen a gyermekek számára.
- Az óvodáskor elején ismerkedés könnyen kezelhető rajzeszközökkel, ezek helyes használatával, firkálgatás nagy felületen.
- A rajzkészség továbbfejlesztésként a rajzolt formák gazdagítása, díszítése, később a ceruza, zsírkréta használatának bővítése még színesebb élményrajzok megjelenítését teszi lehetővé.
- Ismerkedés a só-liszt gyurmával, alaptechnikák elsajátítása – ezek gyakorlása, a formák megnevezése (gyúrás, gömbölyítés, lapítás, sodrás, csípés), később előre meghatározott formák kialakítása. Agyagozás próbálgatása, az anyag megismerése, formálhatósága.
- Felületfestés technikájának megismerése, gyakorlása, festéssel kapcsolatos fogások gyakorlása. Színek bővítése, kitartható, gondos, tiszta munkára való törekvés. A későbbiekben festés elképzelés alapján, szabadon színek komponálása, érdekes technikák felhasználása.

- Nyomattechnikával a nyomhagyás öröme, sorminták, díszítő elemek megjelenése, nagyobbaknál a saját elképzelés megjelenése.
- Ismerkedés a barkácsolással, majd bővebb ismeretek szerzése, megfelelő eszközhasználat, kollektív munkák készítése – természetes anyagok felhasználása.
- Tépés – gyűrés – vágás – ragasztás.
- Ismerkedés a hajtogatás művészetével.
- Gipszformák, díszek öntése és festése.
- Varrás, szövés, fonások – alapok kialakítása.

5.4.3 Ének – zene, énekes játék

Az óvodai zenei nevelés célja a zene iránti érdeklődés felkeltése és erősítése, a zene megszerettetése a zenei élmény befogadására való képesség megalapozása, egészséges lelkű, kulturált, boldog emberré nevelés.

A zenei nevelés elsősorban a művészeti nevelés körébe tartozik, és csak egy része az óvodai nevelésnek, de erőteljesen befolyásolja a gyermekek általános fejlődését.

Feladata: zenei élménynyújtás, zenei ízlés formálása, a zenei hallás és ritmusérzék fejlesztése, harmonikus, szép mozgás fejlesztése, a „zenei anyanyelv” megalapozása.

A feladatok sikeres végrehajtása elősegíti a gyermek biztonságérzetének növekedését, gátlásainak feloldását, öröm lesz a gyermeknek az éneklés.

A kisgyermek ritmusérzéke, hallása, a rendszeres játék és éneklés hatására spontán fejlődik, éneklési készsége kialakul. A zene közvetlenül váltja ki az érzelmeket, de hat értelmére is. Fejleszti gondolkodását, emlékezetét, képzeletét, fantáziáját, belső hallását, alkotókedvét, akaratát, mozgását, stb.

Az óvónő fontos feladata, hogy kezdettől fogva sokat énekeljen a gyerekeknek. A gyermeket a természetadta utánzó ösztöne arra serkenti, hogy a sokszor hallott dallamot együtt énekelje az előadóval, később magában is dúdolgatja, gyakorolja. A kisgyermek szívesen fogadja a ritmikus mozgásokhoz társuló ritmikusán kiktető dalokat, mondókákat. Érdeklődését megragadja a szép énekhang, a lágytónusú hangszerhang, a szöveg hangzóinak játékos összecsengése, a cselekmény megjelenítése, az eszközök alkalmazása. A népi játékok és a népdalok alkalmazása komoly szerepet játszik a zenei anyanyelv megalapozásában. A képességek és készségek kialakulásához első feladat az ismeretnyújtás. Érzékeltetik tapsolással, beszéddel, énekléssel a halk – hangos, a gyors – lassú közötti különbséget. A magas – mély hangokat megkülönböztetik, térben is érzékeltetik.

Az ének – zene anyagának kiválasztásában elsődlegesen a gyermek életkori sajátosságait, és a nevelői célkitűzéseket kell figyelembe venni.

A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásához, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző - állami, egyházi, jeles - ünnepekhez fűződik.

A népi játék, gyermekdal, néptánc és a zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.

Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú érték közvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.

5.5 Testnevelés – mozgás

A tevékenységközpontú óvodai nevelés lényeges eleme a testi fejlesztés.

A mozgás azokon a mozgásformákon alapuló fejlesztő tevékenységek összessége, amelyek a gyermekek természetes mozgásformáit veszi alapul (csúszás, mászás, futás, ugrás, dobás). A tervszerű ráhatások a gyermeki szervezet megóvása, gondozása, egészséges fejlődése, a testi képességek kibontakoztatása, valamint a mozgáskészségek fejlesztése érdekében tudatosan hatnak a gyermekek szervezetére.

Az óvodás korú gyerekek hatalmas mozgásigénnyel rendelkeznek, ami életkori sajátosságuk. Ezt nem elnyomni kell, hanem kielégíteni megfelelő mozgásos tevékenységek biztosításával – az épületben és a szabadban egyaránt. A tervszerű, rendszeres mozgás, kedvezően befolyásolja a szervezet növekedését, hozzájárul a légzőszervek, a keringési rendszer és a csont- és izomrendszer teherbíró képességének növeléséhez. A mozgás fontos szerepet játszik az egészség megóvásában, a szervezet biológiai egyensúlyának fenntartásában. A gondozás, és az egészséges életmódra nevelés hatását felerősíti és kiegészíti. A mozgáskultúra fejlesztése mellett segíti a térben és időben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, fejleszti az alkalmazkodóképességet. Így készíti elő az ábrázoló-, a matematikai-, a zenei- és a környezet megismerésére nevelés fontos, kapcsolódó feladatait, ezzel is fejleszti a gyermekek személyiségét.

A testnevelés foglalkozások során az óvónő igen sok ismeretet nyújt a testgyakorlatok elsajátítása közben. Ugyanakkor alakítja az erkölcsi tulajdonságokat is (akarat, bátorság, önuralom, fegyelmezett magatartás, közösségi szellem). A testnevelési foglalkozások és a szabadban való játék alkalmat kínál a népi hagyományok ápolására is a körjátékokon, énekes játékokon, mondókákon, kiszámolókon keresztül.

Feladataink:

- Természetes mozgásformák gyakoroltatásával fejlesszük a gyerekek ügyességét, gyorsaságát, állóképességét, erejét.
- Keltsük fel a gyerekek érdeklődését a mozgás iránt úgy, hogy közben élményhez juttatjuk őket az együttes mozgás során, kielégítve természetes mozgásigényüket.
- A mozgásformák gyakorlása által válják pontosabbá mozgásérzékelésüket, téri és időbeli tájékozottságuk, mozgáskoordinációjuk. Mindezek következtében fejlődjön önállóságuk, közösségi magatartásuk, leleményességük és kezdeményezőkézségük.
- A mozgásformák gyakorlása során juttassuk a gyermekeket örömhöz és sikerélményhez.
- Szeretessük meg a közös tevékenységet és tegyük mindennapi igényükké az esztétikus, szép mozgást.
- Napirendbe épített mindennapos testnevelés keretében biztosítjuk a gyerekek mozgásigényét.
- Láb- és tartásjavító torna rendszeres alkalmazásával prevenciós feladatokat látunk el.

Mindennapos mozgás

A gyermek legalapvetőbb szükséglete, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

- a) spontán, aktív szabad játékban megjelenő mozgásos tevékenység,**
- b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,**
- c) szervezett mozgásos tevékenység.**

1. A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskorúak a természetes hely-, helyzetváltoztató és finommotoros mozgások tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakaszában vannak, amelyek sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása. Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyos elemnek kell lennie az irányított mozgásos tevékenységeknek, amelyek játékos környezetben és játékba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.

2. A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok spontán és szervezett mindennapos alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül különösen az erő és az állóképesség fejlődésére, amely befolyásolja a gyermekek szervezetét terhelhető képességét, pszichés fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondosan tervezett egészséges életmódra nevelés hatásait.

3. A spontán, a szabad játék keretében végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex tevékenységek egyszerre több érzékszerv működésére hatnak, a mozgásos játék tevékenységekbe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségére – a pozitív énkép, önbizalom, érzelmi szabályozás, szabálykövetés, társas viselkedés, egyéni és társas kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás, tanulási képesség – fejlődésére.

4. Az egészségfejlesztő testmozgás az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára biztosítani kell. Törekedni kell a gyermekek legjobb érdekében a változatos, kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására.

5. A mindennapos irányított mozgásos tevékenységek kiegészíthetők a zenére, zenei ritmusra végzett mozgás feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető!

A testnevelés foglalkozások testgyakorlatainak anyaga

Atlétikai jellegű gyakorlatok:

- Járások: természetes járás, járás ütemtartással, irányváltoztatással, különböző kartartásokkal, tárgyak és személyek megkerülésével.
- Futások: lassú, közepes iramú, belegyorsuló és gyors futás, futás irányváltoztatással és tempóváltással, tárgyak és személyek ki- és megkerülésével, térd- és sarokemeléssel.
- Ugrások: távol- és magasugrás helyből és nekifutásból.
- Dobások: függőleges és vízszintes célba kislabdával vagy babzsákkal.

Torna jellegű gyakorlatok:

- Szabadgyakorlatok (állások, ülések, térdelőcsek, kéz- és lábtámaszok a kiinduló helyzetei ezeknek a gyakorlatoknak): kar-, törzs-, lábmozgások, szökdelések, járások, testsúly áthelyezések, ugrások, fordulatok, forgások, kéziszer-gyakorlatok (babzsák, labda, kötél, szalag, bot és karika gyakorlatok).
- Talajgyakorlatok: hossztengegy körüli gurulás, gurulóátfordulás előre és hátra, kézállásba fellendülés előkészítő gyakorlata (kicsikók).
- Egyensúlyozó járások: talajon és padon, eszközzel és eszköz nélkül.

- Természetes támaszgyakorlatok: kúszás, csúszás, mászás talajon és padon.
- Szerugrások: felugrás zsámolyra és padra, zsugorkanyarulati-átugrás előkészítő gyakorlata.

Labdagyakorlatok

- Gurítás állásból, ülésből társnak.
- Átadás kézzel, lábbal.
- Feldobás, elkapás, labdapattogtatás.

Játékok

- Futójátékok sorban, körben, szétszórta
- Fogó, küzdő játékok
- Egyéni és csoportos versengések
- Sor- és váltó versenyek
- Kézi szerrel lövő játékok

Feladataink:

- Óvodánkban teret engedünk a különböző egyházak jelzései alapján a szülők igényeinek megfelelően a Szülői Munkaközösség egyetértésével a gyerekek heti rendszeres hitoktatásának.
- A hitoktatás a hitoktatókkal előre megbeszélt időpontban a szülő kérése alapján történik.
- A rendszeres hitoktatásra az óvoda a gyerekek részére helyiséget biztosít az óvoda nyitvatartási idejében.

Módszertani alapelvünk:

- A helyes viselkedési és magatartási szabályok elsajátításához az óvodapedagógusok és a dajkák viselkedésének, beszédstílusának példamutatása.
- A családból hozott szokások és hagyományok tiszteletben tartása.
- Az óvodapedagógus és a szülő közötti tiszteletteljes hangnem megválasztása.

Fejlődés jellemzői óvodáskor végén:

- Egymás és a felnőttek tisztelete.
- Megfelelő magatartás.
- Tisztelettudó viselkedés.
- Megfelelő beszédstílus.
- Udvariasság.

7. AZ IGAZGATÓ STRATÉGIAI VEZETÉSE ÉS OPERATÍV IRÁNYÍTÁSA

Az igazgató feladata:

- Az intézményi dokumentumok elkészítése, azok rendszeres felülvizsgálata a mindenkori hatályos jogszabályoknak, a partneri elvárásoknak, a nevelési-oktatási alapelveknek és céloknak megfelelően.
- A helyi éves nevelési-tanulási ütemtervet az intézmény sajátosságaihoz igazítja.

- Nevelés-oktatás folyamatában a gyermeki kulcskompetenciák fejlesztésére összpontosító munkát vár el.
- Irányításával az intézményben kialakítják a gyermekek értékelésének közös alapelveit és követelményeit, melyekben hangsúlyosan megjelenik a fejlesztő jelleg.
- Irányításával az intézményben a fejlesztő célú visszajelzés beépül a pedagógiai kultúrába.
- A fejlesztő célú értékelés megjelenik az igazgató saját értékelési gyakorlatában is.
- Példát mutatva együttműködik munkatársaival, hogy az intézmény a tanulási eredményekre vonatkozó céljait elérje.
- Irányítja a nevelési/az éves tanulási/továbbképzés-/projekt-/tematikus terv és az éves tervezés egyéb dokumentumainak a kidolgozását és összehangolását annak érdekében, hogy azok lehetővé tegyék a helyi pedagógiai program követelményeinek teljesítését valamennyi gyermek számára.
- Gondoskodik róla, hogy a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek speciális támogatást kapjanak.
- Nyilvántartja a kötelező óvodai nevelésből távolmaradás kockázatának kitett gyermekeket, és aktív irányítói magatartást tanúsít a távolmaradás megelőzése érdekében.
- A jövőkép kialakítása során az intézmény külső és belső környezetét, a meglévő és várható változásokat figyelembe veszi.
- Az igazgatói pályázatban megfogalmazott fejlesztő jövőkép összhangban van az intézményi jövőképpel és a pedagógiai program alapelveivel.
- Rendszeresen figyelemmel kíséri a külső és belső változásokat, reagál rájuk, ismeri a változtatások szükségességének okait. Mindezeket megosztja kollegáival és az esetlegesen felmerülő kérdésekre választ ad.
- A változtatás folyamatát meg tudja tervezni, értékelni és végrehajtani.
- A célok megvalósulását nyomon követi.
- A belső és külső intézményértékelés eredményének felhasználásával meghatározza az intézmény erősségeit és gyengeségeit.
- Az intézmény hosszú és rövid távú terveinek lebontását és összehangolását irányítja és biztosítja azok megvalósítását, értékelését, továbbfejlesztését.
- A stratégiai célok eléréséhez szükséges feladat meghatározások pontosak, érthetőek, a feladatok végrehajthatók.
- A feladatok tervezése során a nevelőtestület bevonásával a célok elérését értékeli, és a szükséges lépéseket meghatározza, célokai vagy feladatokat módosít.
- Kollegáit és az intézmény partnereit rendszeresen informálja a meglévő változásokról.
- Tanulás-tanítás eredményesebbé tételekre irányuló kezdeményezéseket, fejlesztéseket enged, és szívesen befogadja.
- A vezető folyamatosan naprakész szakmai és jogszabályi ismeretekkel rendelkezik.
- A gyermekek nevelése, tanítása/oktatása terén mélyen elkötelezett.
- Megosztja a tanulási eredményességről szóló információkat, a központi mérési eredményeket elemzi, és levonja a szükséges szakmai tanulságokat.
- Rendszeresen beszámolót kér a gyermeki teljesítményekről és azok változásairól.
- Az intézmény tagjainak hatékony irányítása, menedzselése, a tanulószervezet kialakítása, fenntartása, fejlesztése előtérbe helyezve a tanulási eredményeket.
- Támogató tanulási környezetet hozzon létre és biztosítsa, hogy az intézmény forrásait erre a célra használják fel.
- Irányítja az értékközpontú nevelést, tanulás és tanítás folyamatát.
- Biztosítja a magas elvárásokat támasztó biztonságos és hatékony tanulási környezetet, a tanulás kultúráját és mindenki számára megteremt a teljesítés lehetőségét.
- A tanulási és tanítási folyamatok nyomon követése, áttekintése, értékelése

- Ismeri a szakmai önértékelés modelljeit és eszközeit, felhasználja az eredményeit.
- Igazgatói munkájával kapcsolatban számít a kollégák véleményére.
- Tudatos saját vezetési stílusának érvényesítésében, ismeri erősségeit és korlátait.
- Önértékelése reális, erősségeivel jól él, hibáit elismeri, a tanulási folyamat részeként értékeli.
- Az önreflexió során feltülvizsgálja, elemzi egy-egy tevékenységét, döntését, intézkedését, módszerét, azok eredményeit, következményeit, szükség esetén változtat.
- Vezetői hatékonyságát önreflexiója, a külső értékelések, saját és mások tapasztalatai alapján folyamatosan fejleszti.
- Az óvodapedagógus szakma és az óvodavezetés területein keresi az új szakmai információkat, és elsajátítja azokat.
- Folyamatosan fejleszti felkészültségét, igazgatói képességeit.
- Hiteles és etikus magatartást tanúsít. (Kommunikációja, magatartása a pedagógus etika normáinak megfelel.)
- A vezetői programjában leírtakat folyamatosan figyelembe veszi a célok kitűzésében, a tervezésben, a végrehajtásban.
- Ha a körülmények változása indokolja az igazgatói pályázat tartalmának feltülvizsgálatát, ezt világossá teszi a nevelőtestület és valamennyi érintett számára.
- Az igazgató biztosítja, hogy a munkatársak megfelelő szakmai továbbképzésben részesüljenek, ösztönzi őket az élethosszig tartó tanulás megvalósítására.
- Az igazgató döntéseket hoz, konfliktushelyzeteket kezel, problémákat old meg, a különböző társadalmi és kulturális sokféleségből adódó szempontokat figyelembe véve.
- Pozitív, elfogadó környezetet, a tudásmegosztásra, a közös célok elérésére nyitott, támogató kultúrát alakít ki, betartva az etikai és erkölcsi normákat.
- A munkatársak felelősségét, jogkörét és hatáskörét egyértelműen meghatározza, felhatalmazást ad.
- Irányítja és aktív szerepet játszik a belső intézményi ellenőrzési-értékelési rendszer kialakításában (az országos önértékelési rendszer intézményi adaptálásában) és működtetésében;
- Részt vállal az óvodapedagógusok tevékenységének látogatásában, megbeszélésében.
- Az óvodapedagógusok értékelésében az igazgató a fejlesztő szemléletet érvényesíti, az egyének erősségeire fókuszál.
- Rendelkezik humán erőforrás-kezelési ismeretekkel, aminek alapján emberi erőforrás stratégiát alakít ki.
- Változások alkalmával (bővítés, leépítés, átszervezés) személyesen vesz részt az intézményi folyamatok, változások alakításában, irányításában.
- Az intézményi folyamatok megvalósítása során megjelenő döntésekbe, döntések előkészítésébe bevonja az intézmény munkatársait és partnereit.
- A döntésekhez szükséges információkat megosztja az érintettekkel.
- Mások szempontjait, eltérő nézeteit és érdekeit figyelembe véve hoz döntéseket, old meg problémákat és konfliktusokat.
- Személyes kapcsolatot tart az intézmény teljes munkatársi körével, odafigyel problémáikra, és választ ad kérdéseikre.
- Kellő tapintattal, szakszerűen oldja meg a konfliktushelyzeteket.
- Olyan tanulási környezetet alakít ki, ahol az intézmény szervezeti és tanulási kultúráját a tanulási folyamatot támogató rend jellemzi (például mindenki által ismert és betartott szabályok betartatása).
- Támogatja, ösztönzi az innovációt és a kreatív gondolkodást, az újszerű ötleteket.
- Az igazgató minden alkalmat megragadva tudása és képességei alapján a lehető legjobban menedzseli az óvodát.

- Fontos az intézmény arculata, és törekszik arra, hogy az óvodáról pozitív kép alakuljon ki.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri az intézmény működését befolyásoló jogi szabályozók változásait.
- Az óvodapedagógusokat az őket érintő, a munkájukhoz szükséges jogszabályváltozásokról folyamatosan tájékoztatja. Az érintettek tájékoztatására többféle kommunikációs eszközt, csatornát működtet.
- A megbeszélések, értekezletek vezetése hatékony, szakszerű kommunikáción alapul.
- Hatékony idő- és emberi erőforrás felhasználást valósít meg.
- Hatáskörének megfelelően megtörténik az intézmény, mint létesítmény, és a használt eszközök biztonságos működtetésének megszervezése.
- Az intézményi dokumentumokat a jogszabályoknak megfelelően hozza nyilvánosságra.
- A pozitív kép kialakítása és a folyamatos kapcsolattartás érdekében kommunikációs eszközöket, csatornákat működtet.
- Szabályozással biztosítja a folyamatok nyomonkövethetőségét, ellenőrizhetőségét.
- Elvárja és rendszeresen ellenőrzi a szabályos, korrekt dokumentációt.
- Személyesen közreműködik az intézmény partneri körének azonosításában, valamint a partnerek igényeinek és elégedettségének megismerésében.
- Személyesen részt vesz a partnerek képviselőivel és a partnereket képviselő szervezetekkel (SZMK, érdekképviseleti fórum) történő kapcsolattartásban.
- Az intézmény vezetése hatáskörének megfelelően hatékonyan együttműködik a fenntartóval az emberi, pénzügyi és tárgyi erőforrások biztosítása érdekében.

8. AZ ÓVODAPEDAGÓGUS MÓDSZERTANI FELKÉSZÜLTSGE

- Felméri a gyermekek értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapotát. Hatékony gyermek-megismerési technikákat alkalmaz.
- A pedagógus az életkori sajátosságok figyelembe vételével választja meg a foglalkozáson alkalmazott módszereket.
- A rendelkezésre álló tanulási, képességfejlesztési segédanyagokat, eszközöket, digitális anyagokat és eszközöket is ismeri, céljainak megfelelően használja.
- A módszereket az aktuális tevékenységi forma sajátosságainak, céljainak és a gyermek fejlődésének megfelelően alkalmazza.
- Különböző problémahelyzet biztosításával elősegíti a problémamegoldó, önálló gondolkodás fejlődését.
- Használja a modern információfeldolgozási eszközöket
- Az alkalmazott pedagógiai módszerek a kompetenciafejlesztést támogatják.
- A pedagógusok rendszeresen megosztják egymással módszertani tudásukat.
- Módszertani kultúrájuk kiterjed a szociális és személyes képességek fejlesztésére.
- Az alkalmazott módszerei illeszkedjenek az éves nevelési tervhez.

9. PEDAGÓGIAI FOLYAMATOK, TEVÉKENYSÉGEK TERVEZÉSE

- Pedagógiai céljai összhangban állnak az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramjával és az óvoda Pedagógiai Programjának célrendszerével.
- Tudatosan tervezi a tevékenység céljainak megfelelő módszereket, eszközöket, szervezési módokat.
- Pedagógiai munkáját éves fejlesztési tervre, továbbá négy tematikus tervre bontva tervezi meg.

- Komplex módon veszi figyelembe a pedagógiai folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a gyermekek előzetes tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, a nevelési környezet lehetőségeit, korlátait stb.
- Többféle módszertani megoldásban gondolkodik. Az adott helyzetnek megfelelően rugalmasan alkalmazza módszereit.
- Tudatosan törekszik a gyermekek motiválására, aktivizálására.
- Alkalmazza az inkluzív nevelés elvét.
- A gyermeki tevékenykedtetést, a cselekvésbe ágyazott tanulási folyamatot tartja szem előtt.
- Használja a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket. Lehetővé teszi a helyes viselkedési normák, a mintaként szolgáló cselekvések, a kommunikáció, együttműködés megismerését.
- Alkalmazza a differenciálás elvét.
- Az óvodában alkalmazható digitális eszközöket (CD-lejátszó, projektor, fényképezőgép, számítógép) célszerűen használja.
- Pedagógiai terveit a megvalósítás eredményességének függvényében felülvizsgálja.
- A gyermeki tevékenységet, a foglalkozásokat a cél(ok)nak megfelelően, logikusan építi fel.
- A tervezés során frontális foglalkoztatási formában tervezett tevékenységeink: énekzene, testnevelés, külső világ tevékeny megismerése, komplex foglalkozás, irodalmi tevékenység – vers, mese.
- Mikrocsoportos foglalkoztatási formában tervezett tevékenységeink: matematika, vizuális tevékenység.
- Tervező a munkája során építsen a gyermekek előzetes tudására és gyermekcsoport jellemzőire.

10. A GYERMEK SZEMÉLYISÉGÉNEK FEJLESZTÉSE

Az óvodapedagógus:

- A gyermekek személyiségének sajátosságait a játékokon keresztül tárja fel.
- A gyermekek személyiséget nem statikusan, hanem önmagukhoz viszonyított fejlődésben szemléli.
- Csoportos tevékenységek esetén is figyeli az egyéni szükségletekre, és a gyermekek egyéni igényeinek megfelelő módszerek, eljárások alkalmazására.
- A gyermekek hibáit, tévesztéseit, mint a tanulási, fejlődési folyamat részét kezeli, az egyéni megértést elősegítő módon reagál rájuk.
- Felismeri a gyermek személyiségfejlődési nehézségeit, és képes számukra segítséget nyújtani - esetlegesen a megfelelő szakembertől segítséget kérni.
- A gyermekek autonómiájának kibontakoztatására és teljes személyiségének fejlesztésére törekszik.
- A gyermekek személyes és szociális készségeinek, képességeinek megismerésére az intézményben erre a célra alkalmas módszereket, eszközöket, technikákat használ.
- Figyelmének központjában a gyermekek kulskompetenciáinak fejlesztése áll.
- A fejlesztés eredményét folyamatosan nyomon követi, dokumentálja, szükség esetén fejlesztési korrekciót végez.
- Fejlesztésének megvalósítása: az intézményi dokumentumokban és a mindennapi gyakorlatban (mind óvodai, mind óvodán kívüli tevékenységek során) nyomon követhető.
- Bevonja a gyermekeket, a szülőket és az intézmény dolgozóit a szervezeti, nevelési és tanulási kultúrát fejlesztő intézkedések meghozatalába.

- Részvételével, az intézmény működésébe való bevonódásával a gyermekek és a szülők elégedettek.
- Az intézmény rendszeresen szervez közösségi programokat.
- A szülők a megfelelő kereteken belül részt vesznek a közösségfejlesztésben.
- Az óvodapedagógus tervszerűen foglalkozik a kiemelt figyelmet igénylő gyerekekkel.

11. A GYERMEKCSOPORTOK, KÖZÖSSÉGEK ALAKULÁSÁNAK SEGÍTÉSE, FEJLESZTÉSE, ESÉLYTEREMTÉS

Az óvodapedagógus:

- Tudatosan alkalmazza a közösségfejlesztés változatos módszereit, a játék és más élménygazdag tevékenység, program során.
- Csoportjában tudatosan alkalmazza a konfliktusmegelőzés módszereit, például a közös szabályalakítást, az értékelési szempontok tudatosítását, a pozitív példák megerősítését, a következetességet.
- A csoportjában felmerülő konfliktusokat, azok okait felismeri, helyesen értelmezi és hatékonyan kezeli.
- Értékközvetítő tevékenysége tudatos. Együttműködés, nyitottság, társadalmi érzékenység, más kultúrák elfogadása jellemzi.
- Az egész nap folyamán harmóniát, érzelmi biztonságot, elfogadó légkört teremt.
- A gyermekeket egymás elfogadására, az egyéni sajátosságok tiszteletben tartására neveli.
- Munkájában figyelembe veszi a gyermekek és a gyermekközösségek eltérő kulturális, illetve társadalmi háttéréből adódó sajátosságait.
- A napi tevékenységekben, játékban időt, lehetőséget biztosít a beszélgetésekre, kezdeményezően példát mutat az interaktív kommunikációra. Az egymásra figyelést, a másik fél mondanivalójának meghallgatását gyakoroltatja a gyermekekkel.
- Az együttműködést, közösségi kapcsolatokat és érzelmeket erősítő helyzeteket teremt, módszereket alkalmaz az óvodai és óvodán kívüli tevékenységek során.
- Az együttműködés, kommunikáció elősegítésére követendő mintát mutat a gyermekek és szülők számára a digitális eszközök funkcionális használata terén.
- A beszámolóiból követhetők az alapelvek és a feladatok megvalósításának eredményei, különös tekintettel az intézményi hagyományok ápolására, a támogató szervezeti kultúrára.
- A gyermekek egymás közötti, a gyermekek és pedagógusok közötti, valamint a gyermekek pedagógiai munkáját segítők közötti harmonikus kapcsolat kialakítását segíti.
- Olyan nevelési, tanulási környezetet alakítson ki a pedagógus, amelyben a gyermekek értékesnek, elfogadottnak érezhetik magukat.

12. KOMMUNIKÁCIÓ ÉS SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉS, PROBLÉMAMEGOLDÁS

Az óvodapedagógus:

- Minden esetben pedagógiai céljainak megfelelően érthetően kommunikál.
- Kommunikációját minden partnerrel a kölcsönösség és a konstruktivitás jellemzi.
- A szabad játékhoz és különböző tevékenységekhez kedvező feltételeket, nyugodt kommunikációs teret alakít ki.
- Tudatosan ösztönzi a gyermekek egyéni és egymás közötti kommunikációját.

- A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket.
- A gyermekek érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel.
- Együttműködik pedagógustársaival különböző pedagógiai eljárások és programok (pl. témanap, ünnepség, kirándulás) megvalósításában.
- A megbeszéléseken, a vitákban, az értekezleteken rendszeresen kifejti szakmai álláspontját, a vitákban képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.
- Óvodai tevékenységei során felmerülő/kapott feladatait, problémáit önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelő módon kezeli, intézi.
- Nyitott a szülő, a gyermek, az igazgató, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében.
- Azonosul az intézmény pedagógiai programjának céljaival, az intézmény pedagógiai hitvallásával.

13. TANÍTÁS..TANULÁS TÁMOGATÁSA

Az óvodapedagógus:

- A gyermekben igyekszik felkelteni és fenntartani az önálló tapasztalatszerzés, megismerés igényét, a próbálkozás örömét. Ennek érdekében indokolt esetben használja a korszerű informatikai eszközöket is.
- Az önálló tapasztalatszerzéshez - a játékhoz és egyéb tevékenységekhez - az életkornak és a gyermekek egyéni képességeinek megfelelő eszközöket biztosít.
- Figyelembe veszi a gyermekek aktuális fizikai és érzelmi állapotát, ehhez igazítja a tevékenységek tempóját, időtartamát, módszereit. Szükség esetén rugalmasan változtat előzetes tervein.
- Épít a gyermekek szükségleteire, kíváncsiságára, igyekszik fenntartani érdeklődésüket.
- Felismeri a gyermek tanulási, magatartási problémáit, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget kínál számukra.
- Kihhasználja a tevékenységekben rejlő lehetőségeket a megismerő funkciók és önálló felfedezés gyakorlására.
- Pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal teli légkört alakít ki, ahol minden gyermek hibázhat, mindenkinek lehetősége van a javításra, próbálkozásra.
- Az elmélyült tevékenységekhez nyugodt légkört és környezetet teremt, például a csoportszoba elrendezésével. A párhuzamosan végezhető differenciált tevékenységekhez biztosítja a megfelelő eszközöket és a szabad választás lehetőségét.
- Motiválja a gyermekeket, felkelti az érdeklődésüket, fenntartja figyelmüket, érdeklődésüket.

Dajka, pedagógiai asszisztens:

Ugyanúgy figyelembe veszik a gyermek jogos kívánságait és igényeit, mint ahogy a gyermektől is elvárják a szokások, szabályok betartását.

Pedagógiai programunk megvalósítása során a dajka, pedagógiai asszisztens munkája az óvodapedagóguséval összehangolttá válik, mert őket a pedagógiai munka közvetlen segítőjének tekintjük. A dajka és az asszisztens egyike a gyermeket nevelő felnőtteknek, akik éppúgy, mint az óvodapedagógus teljes lényükkel, megismerésükkel, viselkedésükkel, kommunikációjukkal, bánásmódjukkal, hatást gyakorolnak a gyermekre. Ahhoz, hogy a nevelési folyamatban tevékenyen részt vehessenek, arra van szükség, hogy tájékoztatást kapjanak az óvoda és az adott óvodapedagógus nevelési elköteleződéséről, módszereiről.

Rendkívüli szünet esetén: A csoportokban dolgozó pedagógiai asszisztens a saját óvodapedagógusa útmutatása alapján végzi a feladatait. (pl.: szakmai anyaggyűjtés, ötletek gyűjtése, dekoráció készítés)

A dajka nénik az óvodapedagógusok iránymutatása alapján segítik a pedagógiai munkát. Az igazgató útmutatása alapján végeznek fertőtlenítő takarítást, egyéb munkakörhöz tartozó feladatokat látnak el.

14. AZ ÓVODÁBA ÉS ISKOLÁBA LÉPÉS FELTÉTELEI

14.1 Az óvodába lépés feltételei

- Az óvodába a 3. életévüket betöltött gyermekeket fogadjuk, üres férőhely esetén 2,5 évesen is felvehető a kisgyerek.
- A beiratkozáshoz szükséges adminisztratív, formai feltételek:
 - A gyermek születési anyakönyvi kivonata
 - Lakcímkártya
 - TAJ kártya
 - Szülő személyi igazolványa
 - Gyermekkel együtt személyes megjelenés
- A gyerekek óvodai felvételének gyakorlatát a 2011. CXCV. törvény tartalmazza.
- Az óvodai elhelyezés megszűnéséről a 2011. CXCV. törvény rendelkezik.

14.2 Az iskolai alkalmasság

Óvodai nevelésünk eredményességét a tanuláshoz szükséges képességek alapvetően meghatározzák. Ez a megfelelés a család szükségleteinek kielégítése is, támogatásunkat kéri az óvodai neveléssel az iskolai megfeleléshez.

Normál fejlődés esetén a gyermek az óvodáskor végére eléri az iskolai munkához szükséges fejlettségi szintet. Az iskolaérettségnek testi, lelki és szociális kritériumai vannak, melyek közül egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges a sikeres iskolai munkához.

A **testileg** egészségesen fejlődő gyermek hatéves kora körül eljut az első alakváltozáshoz. Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás. Teste arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása összerendezettebb, harmonikusabb. Liróteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika.

Mozgását, viselkedését, testi, lelki szükségleteit szándékosan irányítani képes.

A **lelkileg** egészségesen fejlődő gyermek érdeklődésével, nyitottságával készen áll az iskolába lépéshez.

A **szociálisan** fejlett gyermek

Az óvodáskor végére a gyermekek szociálisan is éretté válnak az iskolára. A szociálisan egészségesen fejlődő gyermekkedvező iskolai légkörben készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, a kapcsolatteremtésre felnőtellel és gyermektársaival.

- egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, késleltetni tudja szükségletei kielégítését

feladattudata kialakulóban van, ez a feladatmegértésben, feladattartásban a feladatok eredménycs elvégzésében nyilvánul meg Ezt a tevékenységet kitarításnak, munkatempójának, önállóságának, önfegyelmének alakulása biztosítja.

A gyerek tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek, érzékelése észlelésc tovább differenciálódik.

14.3 A beiskolázás eljárásának folyamata

Az iskolai alkalmasság felméréséről a szülők rendszeresen szülői értekezlet, fogadóóra formájában tájékoztatva vannak. Az iskolai alkalmasság alapja a gyermekek fejlődését nyomon követő fejlődési napló. Abban az esetben, ha az óvodapedagógus a gyermek iskolai alkalmasságát illetően bizonytalan, a gyermeket a Pest Vármegyei Szakszolgálathoz irányítjuk. A beiskolázási lehetőségekről szintén minden nevelési évben az adott csoportot érintő szülők tájékoztatva vannak. A leendő első tanító néni a mindenkori iskolaigazgatóval szülői értekezleten tájékoztatót nyújt a szülőknek. Az iskolai beiratkozás az óvodai szakvéleményekkel, alkalmanként a Szakszolgálat által kiadott szakértői véleménnyel, és az iskola által kért egyéb dokumentumokkal történik. Az iskolai beiratkozás időpontja minden alkalommal hirdetőmóly formájában kifüggesztésre kerül az óvodai hirdetőtáblákon, illetve az internetes szülői felületeken.

15. GYERMEKVÉDELMI TEVÉKENYSÉGEK, INTÉZMÉNYI FELADATOK ÉS ELVÁRÁSOK RENDJE

Akad sajnos sok olyan család, akik rossz gazdálkodásuk következtében kerülnek szociálisan nehéz helyzetbe. Ilyenkor nagyon nehéz dönteni a segélyek odaítéléséről, hiszen a felnőttek hibás döntéséről, nem megfelelő életvezetéséről a gyerekek nem tehetnek és nem is bünhődhetnek miattuk. Ha ilyesmit tapasztalunk, a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat felé jelzéssel élünk.

A lehetőségeink ezeknek a családoknak a megsegítésében igen szerények. A segítség, amit módunkban áll nyújtani, inkább csak tüneti kezelés. Az okokat feltárjuk ugyan, de sajnos megszüntetni nem áll módunkban.

Önkormányzati és intézményi szinten szerzett használt ruha akciók is ezeket a családokat segítik.

A pedagógus feladata, hogy közreműködjön a gyermek-, és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek fejlődését veszélyeztető körülmények feltárásában.

Szeptember-október:

- A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodások nyilvántartásba vétele, egyeztetés a csoportban dolgozó óvodapedagógusokkal.
- A hátrányos helyzetű családok megsegítésének lehetőségeit megbeszéljük.
- Családlátogatások a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekeknél folyamatosan.
- Szülői értekezleteken a szülőket tájékoztatjuk az igényelhető segélyezési formákról (Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársával).
- Ellenőrizzük a tanköteles gyermekek óvodába járását, családlátogatások.
- Külső segítő intézményekkel kapcsolatfelvétel és folyamatos kapcsolattartás (Pedagógiai Szakszolgálat).

November-december:

- Egyéni beszélgetések (fogadóórák alkalmával) a hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek szüleivel (folyamatos).
- A szociális helyzetelemzés összegzéséből adódó csoportonkénti prevenciós feladatok.
- Családlátogatások a csoportban végzett nevelőmunka alapján.

Január:

- A tanköteles gyermekek óvodába járásának ellenőrzése, hiányzások áttekintése
- alkalmankénti családlátogatások a hátrányos és halmozottan hátrányos gyerekekknél.
- Iskolaérettségi vizsgálatok csoportban, külső segítők igénybevételel (Pedagógiai Szakszolgálat, Szakértői Bizottság).

Február-március:

- Egyeztetés a Családsegítő és Gyermekvédelmi Szolgálattal, intézményi gyermekvédelmi munka félévi összegzése.
- Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek fejlődésének nyomon követése.
- Esélyegyenlőség biztosítása az optimális időben történő iskolakezdés érdekében.
- A Szakszolgálathoz küldött gyerekek szakvéleményének megismerése.

Június:

- Az intézményi gyermekvédelmi munka összegzése, beszámoló.
- Információ-csere a Családsegítő Szolgálattal.

Problémák esetén:

- Az illetékes csoportvezető óvodapedagógussal együtt keressük a megoldást az adott problémára.
- Probléma esetén az óvodapedagógus jelzése a Gyermekjóléti Szolgálat felé jelzőlapon.
- A jelzést követő nyomonkövetés.

A segítség lehetőségei:

- Családlátogatás.
- A gyermek feltétel nélküli szeretete, elfogadása.
- Nevelési Tanácsadó, családsegítés.
- Rendkívüli, illetve rendszeres támogatások.

16. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK

16.1 Hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek

Az intézmény nevelőtestületének, gyermekvédelmi megbízottjának feladata a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek intézményi nyomon követése, a családok mind

alaposabb megismerése, segítése többszöri családlátogatás, környezettanulmány a csoportvezető óvodapedagógussal közösen.

Legnagyobb gond a munkanélküliség és az eladósodottság miatt egyre rosszabbodó anyagi körülmények.

A családok segítése érdekében szoros kapcsolatot tartunk a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat vezetőjével, a polgármesteri hivatal illetékes előadójával.

A gyermekvédelmi felelős a tapasztalatok alapján javaslatot tehet átmeneti szociális segély, vagy gyermekvédelmi támogatásra.

A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeknél fokozottan figyelünk kell a rendszeres óvodalátogatásra.

Természetesen ezek a gyerekek sokkal nagyobb törődést, odafigyelést igényelnek mind az óvodapedagógusok, mind a dajkák részéről. A személyes törődésen kívül pszichológus segítségét is igénybe tudjuk venni, és javasolhatjuk a szülőknek, hogy egyénileg is élhet ezzel a lehetőséggel a Szakszolgálatnál.

16.2 Különleges bánásmódot igénylő gyermekek

16.2.1 A sajátos nevelési igényű és a beilleszkedési, tanulás és magatartászavarral küzdő gyermekek nevelése óvodánkban

(Az emberi erőforrások miniszterének 32/2012. (X. 8.) EMMI **rendelete**) **1. §** A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 25. pontjában meghatározottak szerinti sajátos nevelési igényű (a továbbiakban: sajátos nevelési igényű) gyermekek óvodai nevelését végző óvoda a helyi pedagógiai programját az Óvodai nevelés országos alapprogramja, valamint az e rendelet 1. mellékleteként kiadott Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelveiben foglaltak figyelembevételével készíti és fogadja el.

Sajátos nevelési igényű gyermek:

2012. évi CXXIV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény módosításáról 31. § (2)

„Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.”

Óvodánk egyes életkorú csoportjaiban vállaljuk a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelését az Alapító Okiratban megjelölt szakfeladatnak megfelelően.

Általános elvek

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésében az alapszabályzatban meghatározott nevelési, fejlesztési tartalmak minden gyermek számára szükségesek. Az óvodai nevelés a sajátos nevelési igényű gyermekeknél is a

nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik. A nevelés hatására a sérült kisgyermeknél is fejlődik az alkalmazkodó készség, az akarat erő, az önállóságra törekvés, az érzelmi élet, az együttműködés.

A sajátos nevelési igény szerint alakítjuk ki környezetüket, teremjük meg a szükséges tárgyi feltételeket és segédeszközöket, melyekkel biztosítjuk a nevelési célok megvalósíthatóságát. Fontosnak tartjuk, hogy a napirend során a gyermek mindig csak annyi segítséget kapjon, ami a további önálló cselekvéséhez szükséges.

Óvodánk nagy gondot fordít arra, hogy a nevelési programban foglaltak és a sajátos nevelési igény összhangba kerüljenek.

Biztosítjuk ezzel, hogy

- az elvárások igazodnak a gyermek fejlődésének üteméhez,
- fejlesztésük a számukra megfelelő területeken valósul meg,
- a sajátos nevelési igényű gyermekeket a nevelés, a fejlesztés ne terhelje túl,
- a rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő foglalkozások programjai az óvodánk nevelési programjának tartalmi elemeivé válik.

A fejlesztés szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg. Az óvodában történő együttnevelés – az illetékes szakértői bizottság szakértői véleményének figyelembevételével – minden esetben egyéni döntést igényel a gyermek szükségletei szerint.

A sajátos nevelési igény kifejezi

- a) a gyermek életkori sajátosságainak a fogyatékoság, az autizmus spektrum zavar vagy egyéb pszichés fejlődési zavar által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- b) a képességek részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, eltérő ütemű fejleszthetőségét.

Az óvodai nevelőmunkánk során figyelemmel kell lennünk arra, hogy:

- a sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értéklő környezet segíti;
- a gyermek iránti elvárást fogyatékoságának, autizmus spektrum zavarának vagy egyéb pszichés fejlődési zavarának jellege, súlyosságának mértéke határozza meg;
- terhelhetőségét biológiai állapota, esetleges társuló fogyatékosága, személyiségjegyei befolyásolják.

A fejlesztés céljait minden esetben a fejleszthetőséget megfogalmazó gyógypedagógiai-orvosi-pszichológiai komplex vizsgálat diagnózisára, javaslataira építjük.

Óvodákban megvalósuló – integrált – nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű gyermek családi nevelését, a közösségbe való beilleszkedését segítjük elő a többi gyermekkel részben vagy egészben együtt történő integrált neveléssel. Vállaljuk, hogy magasabb értéket kínálunk a sajátos nevelési igényű gyermeknek, mint részvétet és védettséget.

- a) Pedagógiai programunk kiegészítésekor és a speciális tevékenységek megvalósításakor figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztésének igényeit,
- b) Külön gondot fordítunk arra, hogy a gyermek minden segítséget megkapjon hátrányainak leküzdéséhez.
- c) Támogatjuk pedagógusaink részvételét az óvodai integrációt segítő szakmai programokon, akkreditált továbbképzéseken.

Az adott gyermek fejlesztési stratégiájának kialakítását a gyermek fogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező, az integrált fejlesztésben lehetőleg tapasztalatokkal rendelkező gyógypedagógus, terapeuta segíti (módszertani intézmény, utazótanári szolgálat). Közreműködése kiterjed a gyermeket fejlesztő óvodapedagógusok felkészítésére, az óvoda sajátos teendői ellátásának tervezésére és folyamatos tanácsadásra, mely az óvodai nevelőmunkán túl a szülők és az óvoda együttműködésére is kellő hangsúlyt helyez.

Az integráltan fejlesztett gyermekeink számára biztosítjuk mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői bizottság javaslatot tesz.

Sikerkritériumnak a gyermekek beilleszkedését, egyenlő hozzáféréstük a foglalkozásokhoz, önmagához mért fejlődésüket tekintjük, melynek eredményes megvalósítását az alábbiak szolgálják:

a) Az együttnevelés megvalósításában érvényesül a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet és a sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, eltérő mértékű, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.

b) A gyermekek integrált nevelésében, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező óvodapedagógus

szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készítünk, individuális módszereket, technikákat alkalmazunk. A gyerekek egyéni fejlesztési terve az elkészült szakvélemények alapján kerül kidolgozásra.

a foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépítjük, a gyermek fejlődésének elemzése alapján – szükség esetén – eljárásainkat megváltoztatjuk, az adott szükséglethez igazodó módszereket megválasztjuk,

egy-egy nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keresünk,

alkalmazkodunk az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez,

együttműködünk a különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépítjük a pedagógiai folyamatokba.

Óvodánk a köznevelés-fejlesztési tervekben meghatározott feladatellátás szerint veszi igénybe az egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, a pedagógiai szakszolgálati intézmények szolgáltatásait, az utazó gyógypedagógiai hálózat működtetésére kijelölt intézmények segítségét.

Feladataink a gyermekeink személyiség fejlesztésében

A gyermekek teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájuk kibontakoztatására törekszük, figyelembe véve a nemek társadalmi egyenlőségének támogatását segítő elveket is. Hangsúlyt fektet a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel való foglalkozásra. (fejlesztés, tehetséggondozás)

Egyéni, differenciált fejlesztéssel gondoskodik a meglévő képességek fejlesztéséről, a sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű, inkluzív integrált, multikulturális, valamint a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek speciális személyiségfejlődéshez fejlesztőtől segítséget kér.

- az elemi szociális viselkedés,
- a kommunikáció kialakítása,
- a viselkedésproblémák kezelése,
- korai elemi készségek és kognitív funkciók kialakítása,

- fejlődésbeli elmaradások korrekciója,
- a gyerekek egyéni szükségleteikhez alkalmazkodó különleges gondozási feladatok ellátása

Az óvodai nevelés során a célzott fejlesztésen kívül nagy hangsúlyt fektetünk a játékra is. Minden csoportban megtalálhatók a különböző képességfejlesztő játékok.

A fejlesztés főbb területei

- mozgáskoordináció: mozgásos ügyességet, harmonikus összerendezett koordinált mozgást a motoros és egyensúlyi rendszer fejlesztésén keresztül a helyes testtartás, helyes egyensúlyi reakció
 - téri orientáció
 - testséma-éncép, saját test megismerése
 - finommotorika
 - formaészlelés
 - gondolkodási műveletek
 - emlékezet
 - vizuális, auditív visszaemlékezés
 - megfigyelés
 - figyelem, auditív, vizuális,
 - kommunikációs készségek fejlesztése
 - szociális képességek: feladattudat, szabályok betartása, viselkedés, alkalmazkodási készség
 - kreativitás

Fejlesztőprogramunk

Az óvodai nevelésünk során az alábbi képesség-területeket tartjuk hangsúlyosnak a sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése során:

Beszédfigyvatékos gyerekek fejlesztése:

A beszédfigyvatékos gyerekek fejlesztését elsősorban a logopédus látja el, aki az óvodapedagógussal konzultálva, és a szülőt rendszeresen tájékoztatva végzi munkáját.

Az ő esetükben is kiemelt feladatunk a nagymozgás, finommotorika, grafomotorika fejlesztése mind mikro, mind makro csoportban. A beszédfejlesztés során feladatunk a szókincsbővítés, a kifejezőkészség, a mondatalkotás elősegítése, a megkésett beszédfejlődés beindítása és korrigálása.

Mozgás, motoros képesség:

- nagymozgás fejlesztése,
- egyensúly érzék fejlesztése,
- szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztése,
- test-séma: a saját testtudata,
- téri észlelés,
- vizuomotoros koordináció,
- finommozgások fejlesztése,

Nyelvi kifejezőkészség:

- auditív, verbális figyelem fejlesztése
- beszédészlelés fejlesztése
- beszédmegértés fejlesztése
- beszédprodukción
- verbális, auditív emlékezet

Egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő gyermekek fejlesztése:

Különösen a hipercatív gyermekek esetében nagyon fontosnak tartjuk a nagymozgás fejlesztését, amelyre épülve a finommotorika és a grafomotorika fejlesztése.

Fontos az analízáló, szintetizáló képesség fejlesztése, a csoportosítás képessége. Lényeges az ok-okozati összefüggések megértése, a szerialitás fejlesztése. A beszédfejlesztés során a szókincsbővítés, a grammatikai hibák javítása, a mondatalkotás elősegítése, és a kifejezőképesség.

Mozgás, motoros képesség:

- nagymozgás fejlesztése,
- egyensúly érzék fejlesztése,
- szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztése,
- test-séma: a saját testtudata,
- tér érzékelés,
- vizuomotoros koordináció,
- finommozgások fejlesztése,

Értelmi fejlesztés:

- vizuális érzékelés
- vizuális érzékelés, figyelem
- vizuális emlékezet

Nyelvi kifejezőképesség:

- auditív, verbális figyelem fejlesztése
- beszédészlelés fejlesztése
- beszédmegértés fejlesztése
- beszédprodukción
- verbális, auditív emlékezet

Érvényes fokban értelmi fogyatékos gyermek fejlesztése:

Különös hangsúlyt fektetünk a nagymozgás-, a finommotorika és a grafomotorikum fejlesztésére kiscsoportos és egyéni foglalkozás keretében. Lényeges a beszéd, a beszédértés, és a beszédhanghallás fejlesztése. A beszédfejlesztés során a kifejezőképesség és a szókincsbővítés. Gondolkodásban az ok-okozati összefüggések megértése, analízáló-szintetizáló képesség fejlesztése, a szerialitás fejlesztése.

Mozgás, motoros képesség:

- nagymozgás fejlesztése,
- egyensúly érzék fejlesztése,
- szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztése,
- test-séma: a saját testtudata,
- téri észlelés,
- vizuomotoros koordináció,
- finommozgások fejlesztése,

Értelmi fejlettség:

- vizuális észlelés
- vizuális érzékelés, figyelem
- vizuális emlékezet

Nyelvi kifejezőkészség:

- auditív, verbális figyelem fejlesztése
- beszédészlelés fejlesztése
- beszédmegértés fejlesztése
- beszédprodukción
- verbális, auditív emlékezet

Érzelmi szocializáció:

- kapcsolatteremtő, ismerkedős játékok
- együttműködést segítő játékok
- önismereti játékok
- bizalomjátékok
- lazító és figyelemfejlesztő játékok
- taktilis észlelés fejlesztése
- csoportalakító játékok

Az autista spektrum zavarral küzdő gyermekek fejlesztése:

Az autista spektrum zavarral küzdő gyermekek fejlesztése során nagy hangsúlyt fektetünk a nagymozgás, a finommotorika és a grafomotorika fejlesztésére. A beszédértés, a beszédhanghallás, a szókincsbővítés, kifejezőkészség fejlesztésére, gondolkodásban az ok-okozati összefüggések meglátására, az analízáló-szintetizáló képesség fejlesztésére. A fogalomalkotás fejlesztése során arra törekszünk, hogy a gyerekek tisztában legyenek az alapvető fő fogalmakkal (zöltség, gyümölcs, állat, ruhák, járművek, stb.) és azok tartalmával.

Mozgás, motoros képesség:

- nagymozgás fejlesztése,
- egyensúly érzék fejlesztése,
- szem-kéz, szem-láb koordináció fejlesztése,
- test-séma: a saját testtudata,
- téri észlelés,
- vizuomotoros koordináció,

- finommozgások fejlesztése,

Értelmi fejlettség:

- vizuális észlelés
- vizuális érzékelés, figyelem
- vizuális emlékezet

Nyelvi kifejezőkészség:

- auditív, verbális figyelem fejlesztése
- beszédészlelés fejlesztése
- beszédmegértés fejlesztése
- beszédprodukción
- verbális, auditív emlékezet

Érzelmi szocializáció:

- kapcsolatteremtő, ismerkedős játékok
- együttműködést segítő játékok
- önismereti játékok
- bizalomjátékok
- lazító és figyelemfejlesztő játékok
- taktilis észlelés fejlesztése
- csoportalakító játékok

Módszereink:

- A gyermek biztonságérzetének megalapozása, a különböző tevékenységekhez igazodó helyszínekkel.
- A napiórondi tevékenységek vizuális megjelenítése, képi segédeszközök használata
- A gyerekek beilleszkedésének segítése.
- Szociális készségek fejlesztése.
- A kialakult készségek gyakorlása, szinten tartása.
- Az önálló tevékenységhez szükséges kommunikáció.
- Sokoldalú tapasztalatszerzés biztosítása.
- A játékeszközök használatának megtanítása.

A gyermekek fejlődésének nyomon követése is a fejlesztési terv alapján történik, amelyről a szülőt rendszeresen tájékoztatjuk.

16.2.2 A kiemelten tehetséges gyermekek

Tehetséggondozás

Programunk fontos célkitűzései:

A kreatív és kiemelkedő képességű gyermekek felkutatása, és személyiségük optimális fejlesztése. Az alulteljesítő gyermekekben bujkáló kiváló képességeket felismerjük, a tehetség ígéreteit elkallódásukat megőrizzük. A kiválóan kreatív tehetség-ígéretes gyerekek gondozása megfelelő gazdagító program segítségével. A tehetséggyanús gyermekek kiválasztásának csak abban az esetben van értelme, ha fejlesztésüket alaposan megtervezzük, utána megszervezzük és folyamatosan végzzük.

Céljainkat, feladatainkat az egyéni fejlesztési tervekben fogalmazzuk meg.

Célok a tehetséggondozásban:

- A tehetséges gyermek kiemelkedően tehetséges oldalának támogatása (fantázia, logikus gondolkodás, emlékezet, megszerzett ismeretanyaguk elmélyítése)
- Minden terület fejlesztése: fontosnak tartjuk a különleges fejlesztésre szoruló területek mellett az átlagos képességek, az egész személyiség támogatását
- A tehetséggel összefüggő gyenge területek kiegyenlítése
- A gyermekek esetleges gyenge oldalának diagnosztizálása, és ennek szakember segítségével történő fejlesztése. A gyenge oldalon olyan hiányosságot értünk, mely a tehetség fejlődését megnehezíti, vagy éppenséggel akadályozza. Probléma adódhat a pszichomotoros képességek, érzelmi-szociális érettség, vagy motivációs területen is.
- A személyiség fejlődését segítő légkör kialakítása. Fontos, hogy a gyermek tisztában legyen a saját értékeivel, de elkerülendő, hogy túlbecsülje magát. Megoldás lehet az, hogy intellektuálisan kevésbé fejlett társuk, akik általában jó szociális érzéssel rendelkeznek, segíthetik ezeket a gyerekeket a közösségbe való integrálásukat.

Feladataink:

- Felismerni a kreatív gyermekeket
- Kreativitásukat motiválni, ösztönözni
- Harmonikusan fejleszteni
- Elkallódás elhárítása
- Segíteni őket a különböző helyzetekben
- Szükségleteiket kielégíteni

Területek:

- Környező világ megismerése
- Környező világ iránti érdeklődés felkeltése
- Környezettudatos magatartás alakítása
- Tapasztalás, megfigyelés, természetjárás
- Szelektív hulladékgyűjtés
- A helyi jellegzetes növény-, és állatvilág megismerése
- Nagyító és távcső használata
- Vizuális tevékenységek
- Alkotó kedv, kreativitás felkeltése
- Különböző technikák elsajátítása, alkalmazása
- Különleges technikák, anyagok megismerése
- Egyedi ötletek megvalósítása
- Rajzpályázatokon való részvétellel

A tehetséggondozás óvodai értelmezése:

Óvodánkban a tehetséges gyermekek fejlesztése két síkon történik.

- kiscsoportos kreativitást fejlesztő tehetséggondozó foglalkozások keretében
- óvodai csoportokban a napi tevékenységbe ágyazva

A kiválóan kreatív gyerekek mindegyike saját csoportjában éli meg óvodás életét. Az óvodapedagógusnak kötelessége, hogy segítse őket a továbbfejlődésben, erős oldalukat támogassa, gyenge területeiket erősítse, miközben olyan harmonikus légkört alakít ki a gyerekek körül, amely személyiségük fejlődését segíti. Osztott csoportjainkban a mindennapi cselekvéses helyzetekben az óvodapedagógus beépíti a kreativitást fejlesztő feladatokat, többletismereteket. Minden esetben a gyermekek szabadon dönthetnek, részt kívánnak-e venni a felkínált tevékenységekben. A tanulási helyzetek mindig nyitottak, a gyermekek számára bármikor elérhetőek, ugyanakkor a kilépés lehetősége is biztosított. Az óvodapedagógusnak kiemelt feladata, hogy észrevegye, támogassa, és komplex ismeretekhez juttassa a gyermekeket. Fontos, hogy a gyermekek és az óvodapedagógus között harmonikus légkör, érzelmi biztonság és kötődés alakuljon ki, mert ennek hatására bontakoznak ki a különleges tehetségekre utaló speciális képességek, készségek, kreativitás. A foglalkozások akkor hatékonyak, ha kis létszámúak, ugyanakkor a létszám alakulását a foglalkozás helyszíne is meghatározza.

17. A PEDAGÓGIAI MUNKA TÁRGYI ÉS INFRASTRUKTURÁLIS FELTÉTELEI

A megfelelő tárgyi környezet kialakításának feltétele a pedagógiai program környezeti nevelés fejezetében rögzített elvek és szempontok szerinti tervezés és megvalósítás. A környezetvédelmi szempontok megvalósulása folyamatos ellenőrzést igényel. Az intézmény a nevelő-oktató munkában rendszeresen alkalmazza az informatikai eszközöket, melynek használata nyomon követhető.

Az intézmény környezete a pedagógiai program és alaptevékenység alapján kerül kialakításra, fejlesztésre folyamatos.

18. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI, SZERVEZETI ÉS IDŐKERET

A gyerek óvodai életét céltudatosan kell kialakítani.

A napirend, a heti rend, az egyéb tervezések elősegítik a gyerek tudatos fejlesztését. Minden tevékenységhez biztosítják a folyamatosságot, ciklusságot, megfelelő időkereteket, megfelelő tartalmakat. Mindezt az óvodapedagógusok tervezik meg és a megfelelő helyen dokumentálják. A gyerekek 8 órára érkeznek az óvodába, és du. 15.30-tól folyamatosan viszik haza őket szüleik. Ezt figyelembe kell vennünk a napirend kidolgozásakor.

Az óvoda minden csoportjára érvényes napirendünk.

18.2 Napirend

Szeptember 1-től május 31-ig:

7.00-8.00	Játék a másik csoportban
8.00-8.30	Játék a saját csoportban
8.30-8.45	Mindennapos testnevelés, nagytestnevelés csütön 8.50-ig
8.45-9.15	Tízórai

9.15-11.00	Játék, közben kötött vagy kötetlen foglalkozáskezdeményezés.
11.00-11.45	Játék az udvaron
11.45-12.00	Vetkőzés, mosdás, asztalterítés
12.00-12.30	Ebéd
12.30-12.45	Fogmosás, készülődés a lefekvéshez.
12.45-14.30	Pihenés, alvás
14.30-14.45	Felkelés, öltözködés
14.45-15.00	Uzsonna
15.00-16.00	Játék a saját csoportban, vagy az udvaron
16.00-17.00	Játék a másik csoportban, vagy az udvaron

• rendkívüli szünet esetén az aktuális rendelkezések megjelenése függvényében köteles az igazgató tájékoztatni a pedagógust, aki figyelemmel kíséri a változásokat és a szülőket tájékoztatja.

Június 1-től augusztus 31-ig:

07.00-08.00	Játék a másik csoportban
08.00-08.30	Játék a saját csoportban
08.30-08.45	Mindennapos testnevelés
08.45-09.15	Tízórai
09.15-11.45	Játék az udvaron, rossz idő esetén a csoportszobában
11.45-12.00	Kézmosás, asztalterítés, készülődés az ebédhez.
12.00-12.30	Ebéd
12.30-14.30	Tisztálkodás, pihenés

A nyári időszakban a gyermeklétszám függvényében csoportösszevonásra is sor kerülhet.

Természetesen a nyári időszakban is biztosítani kell a gyerekek számára a sokféle változatos tevékenységet, szabad mozgást, játékot, és a tevékenységek nagy része a szabadban zajlik. A csoportok hetirendjét az óvodapedagógusok tervezik. Minden csoport hetirendje más, a hetirendeknek vannak azonban közös pontjai. A csoportokban minden nap mese, vers, a kialakult nyelvi szituációk függvényében minden nap foglalkozunk a gyerekekkel.

18.3 Az óvodai nevelőmunka tervezésekor figyelembe vett kötelező tervek:

Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja

Az óvoda Pedagógiai Programja

/az óvoda önmeghatározó, második számú szabályozó dokumentuma/

Az óvoda Munkaterve

/az óvoda által készített éves terv/

Az óvodai csoportok nevelési, fejlesztési terve

/Az óvodapedagógusok által készített csoport-dokumentumok/

A gyerekekről készített feljegyzések

/az óvodapedagógusok által készített egyéni dokumentumok/

18.4 Foglalkozások és maximális időtartamuk hetenként

	Illetente	Kötött	Testnevelés
	Illetente	Kötött vagy kötetlen	- Ének, zene, énekes játék - Rajzolás, mintázás, kézimunka - Külső világ tevékeny megismerése
	Naponta	Kötött vagy kötetlen és szituáció adta helyzetben	- Vers, mese
Időtartam	3-4 évesek	4-5 évesek	5-6-7 évesek
foglalkozásonként	10-15 perc	20-25 perc	30-35 perc

19. AZ ÓVODA ÜNNEPEI, RENDEZVÉNYEI, HAGYOMÁNYRENDSZERÜNK

Óvodásaink életére a közös tevékenységek jellemzőek.

Fontosnak tartjuk nevelőmunkánkban a közös élményekre épülő közös tevékenységeket.

Erre az alapelvekre építettünk az óvoda ünnepei, rendezvényei számbavételkor. Több olyan ünnepünk, rendezvényünk van, amely nagyobb közösségek együttlétét kívánja.

Ezek az alkalmak lehetőséget teremtenek tágabb környezetben a másság elfogadására. Az ünnepek, rendezvények előkészületeiben, megformálásában is az ügyéni képességfejlesztés jelenti a kiindulópontot.

Ünnepeink, rendezvényeink egy nevelési évben

Gyermekcsoporton belüli ünnepek

Születésnap
Névnapi
Húsvét
Anyák napja

A gyermekcsoporton belüli ünnepek tartalma

Mozgás, mozgásos játék
Énekes gyermekjátékok, körjátékok
Mesék, versek, mondókák
Agyagozás, szövés, fonás, sütés, tojásdíszítés, ajándékkészítésben sokféle ábrázolási technika alkalmazása.
Találós kérdések, népi jóslások, rigmusok.

Az óvodai gyermekcsoportok közös ünnepei

Szüret
Márton nap
Mikulás
Karácsony
Farsang
Március 15.
Gyermeknap
Nagycsoportosok búcsúztatása

A közös ünnepek tartalmai

Mozgásos játékok, versenyjátékok
Énekes játékok, körjátékok
Versek, mesék, mondókák
Találós kérdések, népi jóslások, rigmusok.
Termények betakarítása, felhasználása, tartósítása.
Barkácsolás termésből, mézeskalácssütés, gyertyaöntés.

20. ÓVODÁNK ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

20.1 Óvodánk frásos dokumentumai

Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
Az Óvoda Pedagógiai Programja

Éves Munkaterv
Házirend
Egyéni fejlődés, fejlesztés dokumentumai
Felvételi és előjegyzési napló
Felvételi – mulasztási napló
Pontos adatkezelés - naprakész nyilvántartás
Elemzés, értékelés, BECS dokumentumai

20.2 A pedagógiai munka ellenőrzése, értékelés

Az ellenőrzés és értékelés célja a pedagógiai gyakorlat segítése és fejlesztése.

Területei:

Dokumentumok ellenőrzése.

A pedagógiai gyakorlat ellenőrzése, elemzése, értékelése.

A helyi program megvalósításának nyomon követése, ellenőrzése.

Az óvoda pedagógiai munkájáért az óvoda igazgatója a felelős, tehát az ellenőrzés és értékelés is elsősorban az ő feladata, melyet a Szervezeti Működési Szabályzat rögzít.

Az ellenőrzés a tanév folyamán ütemezetten történik, ezt az éves pedagógiai, működési terv tartalmazza. Év végén összegző értékelés készül. Az egész óvodát érintő folyamatokban kiemelt jelentőségű az iskolába lépés szorosabb ellenőrzése, értékelése.

20.3 Az óvodai csoportok és a gyerekek fejlődésének ellenőrzése és értékelése

Az óvodai gyermekcsoportok nevelési-tevékenységi programjának tervezése a gyerekek fejlődési üteméhez, igényeihez, a spontán helyzetekhez igazodik, a feladatok egymásra épülnek. Ellenőrzését a nevelési év elején és végén az igazgató végzi.

Az igazgató a csoportlátogatások alkalmával folyamatosan ellenőrzi és értékeli a tervezést, a program célkitűzéseire képest.

Az óvodapedagógusok a nevelési év végén értékelést végeznek a gyerekek egyéni fejlődéséről a gyerekek egyéni megfigyelési szempontjai alapján, írásban készítenek értékelést a nevelési év kiemelt feladatáról.

Fontos a gyerekek folyamatos megfigyelése, megismerése, a fejlődési ütem követése, a lemaradások jelzése, az egyénhez kötődő feladat tervezés.

Az egyéni képességekhez viszonyítva értékeli a teljesítményeket, folyamatos pozitív visszajelzésekre törekszik. Értékelései világosak, egyértelműek, a konkrét teljesítményekre vonatkoznak. Értékelésével, visszajelzésével a gyermekek fejlődést segíti.

Az egyéni fejlődési dokumentum tehát a következőket tartalmazza:

1. Szociális képességek, magatartás
2. Játék
3. Motoros képességek

4. Kommunikációs képességek
5. Kognitív képességek

Ezek ellenőrzése folyamatosan történik, és minden gyerekről írásos értékelést a csoportvezető óvodapedagógusa a fejlődési jellemzői alapján évente 2 alkalommal, kics csoportban februárban és májusban, középső-, és nagy csoportban novemberben és májusban készít, melynek eredményéről a szülőt is tájékoztatja.

Az óvodapedagógus a gyermekek tevékenységének megfigyeléséből, produktumaik értékeléséből kapott eredményeket reálisan elemzi, értékeli, és ezekből kiindulva készíti el a gyermekre vonatkozó egyéni fejlesztési tervet.

Intézményünkben a gyermekek egyéni fejlődésének nyomon követése és dokumentálása Porkolábné dr. Balogh Katalin - Kudarc nélkül az iskolában - című könyvében megtalálható felmérési útmutató alapján történik.

A csoportok év végi értékelési mutatói határozzák meg a következő nevelési év kiemelt feladatait.

21. INTÉZMÉNYÜNK MINŐSÉGPOLITIKÁJA

Megkülönböztetett módon célunk, hogy partnereink megelégedésére igényeiket minél teljesebb körben kielégítsük, rugalmasan alkalmazkodva az intézményünket érő kihívásokhoz

ALKALMAZOTTAK MUNKÁJA					
Pedagógiai asszisztens, dajka,	Évente	Értékelés/önértékelés	Munkaköri leírás Értékelés/önértékelés eszköze	Igazgató Igazgató Igazgató	Egyeztetés Esetleges hibák javítása

A minőségirányítási rendszer működtetése

A minőségfejlesztési rendszer óvodánk mindazon tevékenységeinek összessége, amelyeket azért végzünk, hogy folyamatainkat szabályozza, és folyamatosan fejlessze annak érdekében, hogy szolgáltatásainkkal partnereink elvárásainak mind jobban megfeleljünk, és működésünk hatékonyságát javítsuk, ennek érdekében Az intézményi önértékelés keretében szülői elégedettségmérést végzünk,

Az igazgató minőségirányítási feladatai

A vezetési, tervezési, ellenőrzési, mérési, értékelési rendszer feladatait a minőségirányítási program részeként kell értelmezni. A minőségfejlesztési feladatok megvalósulásáért, a minőségfejlesztési rendszer működtetéséért az igazgató a felelős.

A működés folyamatos javítása, fejlesztése

A folyamatos fejlesztés feladatai és folyamata

- Az érintett személyek megbízása a feladat elvégzésére
- Fejlesztési terv készítése és véleményezése /igazgató/ Fejlesztési terv elfogadása, igazgató döntése

- A folyamatban résztvevőket az igazgató megfelelő hatáskörrel felruhazza, hogy a szükséges és megfelelő erőforrások hozzájuthassanak
- A partneri igény érvényesítése során nyert észrevételeket felhasználva módosításokat végzünk
- Dokumentálás, feljegyzés készítése a változásokról
- A fejlesztésre megbízott személy, igazgató által készített módosítási tervet az igazgató hagyja jóvá

A folyamatos fejlesztés eszközei

- Megelőző, helyesbítő tevékenységek
- Az eltéréseket és a nem megfelelő szolgáltatásokat kiváltó okok megszüntetése
- Az ismételt előfordulás megakadályozása

Felelős:

- Igazgató

Döntés:

- Igazgató

A nem pedagógus dolgozók kiválasztásának és betanulásának folyamata

	Feladat	Módszer	Felelős	Határidő
1.	Pályázatban az elvárt kritériumok megfogalmazása	Hirdetés	Igazgató	Aktuális időpont
2.	A jelentkezők kiválasztása	Interjú	Igazgató	Határidő + 5 nap
3.	A megfelelt jelöltek értesítése	Levél, telefon, e-mail	Igazgató	Határidő + 7 nap
4.	Megbízás	Döntés	Igazgató	Aktuális időpont
5.	Ismerkedés az óvoda hagyományjaival	Bemutató	Igazgató	Munkába állás napja
6.	Az új dolgozó beilleszkedésének folyamatos támogatása	Beszélgetés Munkavégzésének figyelemmel kísérése	Betanító dolgozó	Munkába állást követő 3 hónap
7.	A kiválasztás és a betanulás értékelése a próbaidő után	Megbeszélés	Igazgató Betanító dolgozó	Munkába állást követő 3 hónap
8.	A kiválasztás és a betanulás értékelése	Megbeszélés	Igazgató	Munkába állást követő nevelési év vége

9.	A folyamat esetleges korrekciója az értékelés tapasztalatai alapján	Korrekció	Igazgató	Munkába állást követő nevelési év vége
----	---	-----------	----------	--

A munkatársak megbízása részfeladatok megvalósítására

Eszköze

Munkaköri leírás módosítás

Munkaterv (feladat-ellátási terv)

A munkatársak irányítási rendszere

Az intézmény vezetési szerkezete

Az intézmény alkalmazottainak teljesítményértékelése

Teljesítményértékelési rendszerünk készítésekor alapvető kérdésként merült fel, hogy az értékelő rendszer elsődlegesen fejlesztő, vagy minősítő jellegű célokat fogalmaz e meg: egyrészt, mert ez a jelleg messzemenően meghatározza a rendszer elemeit, eljárásait és felhasználási lehetőségeit, másrészt közvetlenül befolyásolja az érdekelték viszonyát, hozzáállását az egész folyamathoz. Nem kétséges, hogy vannak a két célrendszer között átfedések, nevelőtestületünk azonban „igényt tartva a rendszerfejlesztő hatására” **a fejlesztést szolgáló célokat és alapelveket tekinti elsődlegesnek.**

A dolgozók minősítésének alapja a teljesítményértékelés: Minden olyan esetben, amikor jogszabály a munka értékelése tekintetében, illetőleg valamely jogkövetkezmény – ideértve a munkaügyi jogvita kezdeményezésének lehetőségét is – alkalmazásakor minősítést említ, azon a közoktatási intézményekben foglalkoztatottaknál a teljesítményértékelést, illetőleg annak eredményét kell érteni.

Az értékelési rendszerrel kapcsolatos alapelvek és az ezekből következő elvárások

A **fejlesztő szándék** alapvető célja az egyéni és intézményi szintű munka javítása

- Alkalmas legyen a sikeres teljesítmény és az eredményes munka kimutatására
- Tegye lehetővé a problematikus, fejlesztendő területek azonosítását és a teljesítmény javítására irányuló célok kijelölését
- Mutassa ki a különböző területeken elért jó és a gyenge teljesítmények közötti különbséget
- Legyen alkalmas az egyéni teljesítmény változásának kimutatására
- Segítse a dolgozók és az óvodavezetés közötti információcserét
- Segítse az óvodavezetést abban, hogy jobban megismerje a dolgozók véleményét

Konszenzus elve

Az alapvetően fejlesztő szándékú célkitűzéseinkből következik, hogy értékelési rendszerünk nem ellenőrző, hanem értékelő funkciót töltsön be. Mivel az értékelés szempontjai – szemben az ellenőrzéssel – nem egy központilag, előre meghatározott normarendszerre, hanem intézményünk sajátosságainak figyelembevételével létrehozott kritériumokra épül, valamennyi elemre nevelőtestületünk (nem nélkülözve a pedagógiai munkát segítő technikai dolgozóink véleményét és javaslatait sem) aktív közreműködésével nyerte el végső formáját, illetve annak jóváhagyásával alkalmazható.

- Az értékelési szempontok és a hozzájuk rendelt indikátorok kidolgozásában a dolgozói kör valamennyi tagja részt vett.
- A dolgozói kör által elfogadott értékelési rendszer – a rendszerleírásnak és eljárásrendnek megfelelően – valamennyi dolgozóra nézve kötelező.
- Az értékelő beszélgetések során az értékelő és értékelt személyek közös megállapodása alapján lehetőség nyílik az értékelés eredményeinek módosítására pozitív, vagy negatív irányban egyaránt.

Mérhetőség elve

Törekedtünk arra, hogy az értékelés szempontrendszerébe csak mérhető kategóriákat és szempontokat tartalmazzon.

- Fontos, hogy minden szempont tevékenységekben tetten érhető, és maga a tevékenység az, ami értékelhető
- Csak olyan területeket vizsgáljunk, amelyekről megfelelő adatok állnak rendelkezésünkre
- Rendszerünk tartalmaz néhány olyan szempontot, melyek értékeléséhez nem rendelkezik minden értékelő kellő információval. Mindez az ön és társértékelés rangját is kiemeli abban az esetben, mikor megfelelő információ hiányában pld. a vezetői értékelést mellőzzük. Ebben az esetben az erre történő jelzést az adott értékelő lap tartalmazza.

Kivitelezhetőség elve

Tekintettel arra, hogy a rendszer működtetésére korlátozott erőforrás (ember, idő) áll rendelkezésünkre, fontos, hogy zökkenőmentesen, külső erőforrások igénybevétele nélkül tudjuk azt működtetni.

A teljesítmény méltányolása, mely az intézményvezetés színvonalának emelésére irányul

- Elősegíti az intézményi feladatok egyenletesebb elosztását.
- Elősegíti az egyéni igények / szükségletek és a továbbképzések összehangolását.
- Adatokat szolgáltat a helyi nevelési programunk aktualizálásához.
- Javulhat az dolgozók és óvodavezetés közötti kommunikáció.
- Adatokat, információkat szolgáltat a beosztással kapcsolatos személyi döntésekhez.
- Adatokat, információkat szolgáltat a bérezéssel, a kiemelt munkavégzésért megállapítható kereset kiegészítés összegével, jutalmazással kapcsolatos döntésekhez.

A teljesítményértékelés alappillére

- A (Szervezeti és Működési Szabályzatban) szabályozó dokumentumokban rögzített, a munkakör általános, illetve személyre szóló elemeket tartalmazó munkaköri leírásán

A teljesítményértékelés szempontjai és indikátorai

A pedagógiai munkát segítők és az egyéb munkakörhöz kapcsolódó értékelési szempontok

A munkakör ellátása szempontjából szükséges szakmai ismeretek

- Végzettség
- Továbbképzéseken történő részvétel
- A megszerzett ismeretek hasznosítása

A szakmai munkával kapcsolatos problémamegoldó képesség

- Megbízhatóság, felelősségvállalás
- Ismeretes, alapos, pontos munkavégzés
- Kollegialitás segítőkészség
- Együttműködés
- Közös döntések betartása, elfogadása
- Problémamegoldás, konfliktuskezelés
- Tolerancia, empátia, másság elfogadása
- Hangnem, kommunikáció
- Rugalmasság
- Saját vélemény képviselése
- Reális önértékelés
- Kreativitás

A munkavégzéssel kapcsolatos felelősség és hivatástudat

- Megbízások vállalása, teljesítése
- Egyéni érdekek összehangolása az óvoda érdekeivel
- Az óvoda érdekeit figyelembe veszi, változásokat kezdeményez, részt vesz azok megvalósításában.
- Pályázati írásban való részvétel

A munkavégzéssel kapcsolatos pontosság, szorgalom, igyekezet

- Munkafegyelem
- Rugalmasság / alkalmazkodó képesség
- Készenlét
- Hatékonyság

Egyéb szempontok

Az intézmény működését segítő egyéb kompetenciák

- Kapcsolatok kommunikáció
- Intézményen belüli kapcsolattartás (óvodapedagógus, pedagógiai asszisztens, dajka, konyhalány, szülő, gyermek,)

Gyermeki jogok, emberi jogok

- Az intézmény külső partnereivel való kapcsolat
- Munkakörből adódó kapcsolatok
- Közéletben való részvétel

A pedagógiai munkát segítők és az egyéb munkakörhöz kapcsolódók értékelése

Értékelt	Szempont	Értékelő
----------	----------	----------

D,	Dajka végzettségi mutatói	Tényadat
Pa	Egyéb alkalmazottak végzettségi mutatói: pedagógiai asszisztens	Tényadat
D, Pa	Tudatosság a gyermekek gondozási feladatainak elvégzése során (egyéni sajátosságok figyelembe vétele, sorrendiség, bánásmód)	Önért: D, Pa Társért: I
D, , Pa,	Együttműködési készség a kollektívában	Önért: D, , Pa Társért: I
D, , Pa	Együttműködés a csoportban dolgozó óvodapedagógusokkal, az óvodai nevelés eredményessége érdekében	Önért: D, , Pa Társért: I
D, , Pa	Stílus és kommunikáció a gyermekekkel	Önért: D, , Pa Társért: I
D, , Pa	Stílus és kommunikáció az óvodában dolgozó felnőttekkel	Önért: D, , Pa Társért: I
D, , Pa	Stílus és kommunikáció a szülőkkel	Önért: D, , Pa Társért: I
D,	Takarítási teendők végzésének hatékonysága és minősége	Önért: D, Társért: I
D, , Pa	A munkafegyelemre vonatkozó szabályok betartása (megbízhatóság, határidő betartása, pontosság, törekvő munkavégzés)	Önért: D, , Pa Társért: I
D, , Pa	Munkaköri kötelességen túli feladatok vállalása	Önért: D, Pa Társért: I
D, , Pa	Aktív részvétel óvodai szervezésű programokon	Önért: D, , Pa Társért: I
D	Személyi higiénés előírások betartása	Önért: D, Társért: I

Jelmagyarázat:

I = Igazgató

Pa = pedagógiai asszisztens, D = dajka

Az értékelés és minősítés szabályai:

A minősítés értelmezése

Minden olyan esetben, amikor jogszabály a munka értékelése tekintetében, illetőleg valamely jogkövetkezmény - ideértve a munkaügyi jogvita kezdeményezésének lehetőségét is - alkalmazásakor minősítést említ, azon a teljesítményértékelést, illetve annak eredményét kell érteni.

Valamennyi szempont és alszempont egyformán fontos, ezért ugyanolyan súllyal bír.

A teljesítményértékelés fő szempontjait (a vonatkozó alszempontok eredményeinek függvényében) 0, 1, 2, vagy 3 ponttal értékeljük:

0 pont = nem megfelelő

1 pont = kevésbé megfelelő

2 pont = megfelelő

3 pont = kiemelkedő

A fő szempontokhoz tartozó alszempontoknak történő megfelelést – felhasználva az értékelési ciklus során összegyűlt bizonylatokat is – a kialakított indikátorok figyelembevételével, a fentiekhez hasonlóan, szintén 0, 1, 2, vagy 3 ponttal értékeljük.

A főszempontra adható pontszámot a százalékos mutató alapján határozzuk meg, melynek értéke 0, 1, 2, vagy 3 pont lehet.

A teljesítményértékelés végső eredményét:

a maximálisan elérhető, és az adott értékelési ciklus során ténylegesen elért pontszámokhoz viszonyított arány alapján az alábbiak szerint minősítjük:

80 - 100 %-ig = kiválóan alkalmas

60 - 79 %-ig = alkalmas

30 - 59 %-ig = kevésbé alkalmas

30 alatt – alkalmatlan

Az dolgozó, aki az adott értékelési ciklus során legalább egy teljesítményértékelési fő szempont eredményeként nem megfelelő, azaz 0 pontértékű minősítést kap, teljesítményének végső eredményeként is alkalmatlan minősítést kap.

A pedagógiai munkát segítők és egyéb alkalmazottakat érintő szempontok és azok mutatói

Ssz.	Értékelési szempontok Adható pontszámok	0 Nem megfelelő	1 Kevésbé megfelelő	2 Megfelelő	3 Kiemelkedő
A munkakör ellátása szempontjából szükséges szakmai ismeretek					
1.	Dajkák végzettségi mutatói	-	Végzettség e 8 általános iskola	Dajkaképző tanfolyamot végzett	Egyéb szakmunkás vizsgával, érettségivel rendelkezik !!!! vagy
Ssz.	Értékelési szempontok Adható pontszámok	0 Nem megfelelő	1 Kevésbé megfelelő	2 Megfelelő	3 Kiemelkedő
2.	Egyéb alkalmazottak végzettségi mutatói: pedagógiai asszisztens	-	Szakirányú végzettség hiányzik	Középfokú szakirányú végzettségge l rendelkezik	Megfelelő felsőfokú szakirányú végzettséggel és szakmai gyakorlattal rendelkezik
A munkakör ellátása során végzett szakmai, gyakorlati munka					
A szakmai munkával kapcsolatos problémamegoldó képesség					
A munkavégzéssel kapcsolatos felelősség és hivatástudat					
A munkavégzéssel kapcsolatos pontosság, szorgalom, igyekezet					
1.	Tudatosság a gyermekek gondozási	Pontosan nem tudja,	Gyakran előfordul,	A gyermekek	Nem rutinból, mint inkább tudatosan és

		jogosnak ítélt panasz ügye van/volt	minden munkatárssal		
6.	Stílus és kommunikáció a szülőkkel	Udvariatlan és figyelmetlen, olykor flegma, jogosnak ítélt panasz ügye van/volt	Nem ugyanolyan figyelmes és kedves minden szülővel	Figyelmes és udvarias minden szülővel	Megtalálja a megfelelő hangot, gyakran pozitív visszajelzések érkeznek a gyermekektől és szülőktől
Ssz.	Értékelési szempontok Adható pontszámok	0 Nem megfelelő	1 Kevésbé megfelelő	2 Megfelelő	3 Kiemelkedő
7.	Takarítási teendők végzésének hatékonysága és minősége (csoportszoba, terasz, udvar, konyha, stb.)	Tisztasági szemléken gyakran előforduló problémák jelentkeznek nála, melyeknek írásbeli nyoma is van (szemlejegyzőkönyv)	Önállótlán, sok hibával látja el feladatait	Munkaterületi jó benyomást keltenek: tiszták és rendezettek, a tisztasági szemlék, valamint az óvodapedagógusoktól rendszeresen pozitív visszajelzéseket kap	Segítő szándékkal átadja tapasztalatait, szíven viseli az óvoda külső és belső környezetének rendjét és tisztaságát, gyakran tesz is ezért
8.	A munkafegyelemre betartása (megbízhatóság, határidő betartása, pontosság, tevékeny munkavégzés)	Megbízhat rendszeresen késik, napközben sok a holt idő, mást tesz, mint amit éppen kellene!!!	Gyakran kialakult szokások és szabályok ellen	Betartja a s, pontos, megbízható, lehet rá számítani	A szabályokat betartatni, magatartása példamutató
9.	Munkaköri köteleességen túli feladatokat vállalása	Egyáltalán nem vállal, kihúzza magát a	Csak kérésre vállal plusz feladatokat	Az év során többször vállal önkéntesen is plusz	Kezdeményező a feladatvállalásban, önállóan látja el a vállalt feladatokat

		feladatok alól		feladatokat, melyeket pontosan és határidőre elvégez	
10.	Aktív részvétel óvodai szervezésű programokon	Nem vesz részt, kibúvókat keres és talál	Ritkán vesz részt, és passzív	Lehetőség szerint segítően vesz részt	Kezdeményező és segítő, másokat is ösztönző
11.	Higiénés előírások betartása	Nem tartja be a HACCP előírásait	Hanyagul tartja be a szabályokat	Betartja a szabályokat	Betartja és betartatja a szabályokat
Ssz.	Értékelési szempontok Adható pontszámok	0 Nem megfelelő	1 Kevésbé megfelelő	2 Megfelelő	3 Kiemelkedő
13.	A fenntartó és az igazgató által meghatározott határidők betartása	Feladataiva többször nem készül el, kellemetlen helyzetbe hozva ezzel az intézményt és másokat	Az „utolsó pillanatban” készül el, így nincs mód az önellenőrzésre, stb.	Megfelelő tervezéssel dolgozik, szigorúan betartja a határidőket	Határidő előtt elkészül, munkája precíz és pontos
14.	A szabályozó dokumentumokban foglaltak munkakörre jellemző elvárásainak betartása (Pld. adatkezelés, leltározás, étkezés szervezése, stb.)	Figyelman kívül hagyja a szabályzat elvárásait	Nem látja az összefüggéseket, ezért gyakran hibázik	A szabályzókat figyelembe véve tervezi, szervezi és kivitelezi feladatait	Pontos, az elvárásoknak megfelelő és példamutató munkavégzés

Alkalmazotti ösztönző rendszer működtetése

Dicsérő eszközök

Dicsérő eszközök	Javaslattevő	Eszköz/módszer	Időtartam/időpont	Kritérium
Dicséret szóban közösség előtt	Igazgató Dolgozók	Szóbeli közlés	Minden óvodapedagógusi értekezlet és munkatársi értekezlet	Teljesítmény mutató *
Írásbeli dicséret / közösség előtt	Igazgató Dolgozók	Szóbeli közlés, írásbeli megjelenítéssel	Minden óvodapedagógusi értekezlet és munkatársi értekezlet	Teljesítmény mutató
Felterjesztés önkormányzati / állami kitüntetésekre	Igazgató Dolgozók Érdekképviselő	Lista az önkormányzati és állami kitüntetésekről, és egyéb anyagi elismerési lehetőségekről 24/1999.(VI.25.) OM	Felterjesztési kiírás szerint	Teljesítmény mutató
Minőségi munkáért járó kereset kiegészítés	Igazgató	Teljesítményértékelés	Évente	Teljesítmény mutató: MINŐSÍTÉS

* Teljesítménymutató: A teljesítményértékelés eredményessége

Ösztönző rendszer működtetése

Feladat	Módszer / Eszköz	Felelős	Határidő
Teljesítményértékelési rendszer működtetése	Tájékoztatás a Fenntartó általi elfogadásról	Igazgató	Elfogadást követő nap
Döntés előkészítése	Nevelőtestület által legitimált teljesítményértékelési rendszer	Igazgató	Döntést megelőzően 2 héttel
Véleményezés: • Óvoda igazgatója • Érdekképviselő	Megbeszélés Szavazás	Igazgató	Döntést megelőzően 1 héttel

	Jelölőlista		
--	-------------	--	--

<i>Feladat</i>	<i>Módszer / Eszköz</i>	<i>Felelős</i>	<i>Határidő</i>
Döntés: <ul style="list-style-type: none"> ● Felterjesztés kitüntetésre ● Címadományozás ● Jutalmazás ● Minőségi munkáért járó kereset kiegészítés 	Elemzés Összehasonlítás Mérlegelés Szavazás	Igazgató	Fenntartói, intézményi, és egyéb források által biztosított lehetőség alapján
Ösztönző rendszer értékelése: A folyamat igényekre alapozott korrekciója, az értékelés tapasztalatai alapján	Értékelő elemzés	Igazgató	Nevelési évet záró/nyitó tanácskozás

22. ÉRVÉNYESSEGI RENDELKEZÉSEK

Az óvoda Pedagógiai Program érvényességi ideje:

Az átdolgozott óvodai pedagógiai program 2024. február 1-től lép életbe.

A Pedagógiai Program módosításának lehetséges indokai:

Szervezeti átalakulás.

Ha a nevelőtestület más program bevezetéséről dönt.

Ha egyéb érdekegyeztető fórum módosítást javasol.

A pedagógiai program módosítás előterjesztése:

- szóbeli előterjesztés nevelőtestületi értekezleten
- írásbeli előterjesztés a fenntartónak

23. FELHASZNÁLT IRODALOM

1. Az óvodai nevelés országos alapprogramja
2. Az óvodai nevelés programja
3. Mérei Ferenc – V. Binét Ágnes: Gyermeklélektan
Budapest 1981
4. Nagy Jenőné: Óvodai programkészítés –de hogyan?
NAT – TAN Sorozat, Budapest, OKI 1996
5. Porkolábné Dr. Balogh Katalin: Kudarc nélkül az iskolában
Budapest 1992
6. Honnan hová? Egyénre szabott fejlesztés az óvodában Novum könyvkiadó,

Jogszabályok

- 2021. évi LII. törvény az egyes köznevelést érintő törvények módosításáról
- A Kormány 77/2025. (IV. 15.) Korm. rendelete az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet, valamint egyes köznevelési tárgyú kormányrendeletek módosításáról
- Befügyminiszterium által kiadott 27/2025. (VII. 24.) BM rendelet a 2025/2026. tanév rendjéről
- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról (Púétv.)
- 401/2023.(VIII.30.) Korm.rendelet A pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról (hatályos 2025.07.01-től)
- 402/2023.(VIII.30.)Korm.rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló törvény szerinti felzárkózó és kedvezményezett települések listájáról, valamint egyes közneveléssel összefüggő kormányrendeletek módosításáról
- 229/2012.(VIII.28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról
- 20/2012.(VII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 331/2023. (VII. 19.) 19.Korm. Rend. egyes felsőoktatási, köznevelési és innovációs tárgyú kormányrendeletek módosításáról
- 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről
- 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti ellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- Magyarország Alaptörvénye
- 1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről, 2011. évi CLXXIX. Törvény a nemzetiségek jogairól, 2007. évi LXXX törvény a menedékjogról
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 18/2024. (IV. 4.) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

A Pedagógia Programot készítette:
Horváth Franciska Az intézmény Igazgatója

Halásztelek, 2025. 09. 09.

Süni Óvoda
2314 Halásztelek, Malonyai u. 46.
Asz.: 18137098
Horváth Franciska
Igazgató
201382

A nevelőtestület 8/2025/09.09. határozatszámon az intézmény Pedagógiai Programot elfogadta,

Halásztelek, 2025. 09. 09.

Vajtkó Zsófia
Nevelőtestület

A szülői képviselet, a (intézmény) Pedagógia Program elfogadásához magasabb jogszabályban meghatározott kérdések rendelkezéséhez (a dokumentumok nyilvánosságának biztosítása, az intézmény, tájékoztatási kötelezettsége, valamint a gyermekek adatainak kezelésével kapcsolatban) a véleményezési jogát korlátozás nélkül, a jogszabályban meghatározott határidő biztosításával gyakorolta. A dokumentummal kapcsolatban ellenvetést nem fogalmazott meg.”

Az óvodában működő Szülői Szervezet

2025. 09. 09.
dátum

Dávid Zoltán Áldó
alíráás
Szülői Szervezet elnöke

A magasabb jogszabályban meghatározott kérdések rendelkezéséhez korlátozás nélkül, a jogszabályban meghatározott határidő biztosításával **jóváhagyta a Fenntartó.**

Hat: 8/2025/09.09.

Halásztelek, 2025. 09. 09.

Süni Magánóvoda Nonprofit Kft.
2314 Halásztelek, Malonyai u. 46.
Asz.: 18137098
Redőné Párkai Gabriella
Adószám: 14977336-113
Süni Magánóvoda Nonprofit Kft
Fenntató